

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Bakalářská práce

2016

Barbora Vlasatá

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Barbora Vlasatá

**Fragmentace politické mapy v Africe:
současná separatistická hnutí**

Bakalářská práce

Praha 2016

Autor práce: **Barbora Vlasatá**

Vedoucí práce: **Mgr. Martin Riegl, Ph.D.**

Oponent práce:

Datum obhajoby:

Hodnocení:

Bibliografický záznam

VLASATÁ, Barbora. *Fragmentace politické mapy v Africe: současná separatistická hnutí*. Praha, 2015. 42 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociální věd, Institut politologických studií. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Martin Riegl Ph.D.

Anotace (abstrakt)

Bakalářská práce *Fragmentace politické mapy Afriky: současná separatistická hnutí* se věnuje separatistickým hnutím v Africe, která jsou v současnosti aktivní. Práce nejprve vysvětluje samotný pojem separatistická hnutí, separatismus, secesi i sebeurčení národů. Dále pak vytváří přehled současných afrických ozbrojených separatistických a secesionistických hnutí, která odpovídají typologii ozbrojených nestátních aktérů Eran Zohara. Nakonec se práce zaměřuje na čtyři konkrétní separatistická hnutí v Africe a to Mai Mai Kata Katanga v Demokratické republice Kongo, Súdánské lidové osvobozené hnutí/armádu severu v Súdánu, Oromskou osvobozenou frontu v Etiopii a Boko Haram v Nigérii. Práce popisuje především cíle, potenciální šanci na úspěch jednotlivých hnutí na základě počtu členů či vojáků či případné mezinárodní podpory či podpory obyvatelstva a také zda v daných případech došlo k vypuknutí konfliktu. Práce se také snaží ověřit, zda závěry Pavkovic a Radana ohledně utváření separatistických hnutí jsou odpovídající vybraným případům.

Abstract

The aim of bachelor's thesis *Fragmentation of political map of Africa: current separatist movements* is to show african separatist movements which are active at the moment. In the first part of the thesis there are the explanations of the main terms – separatist and secessionist movements, separatism, secession and self-determination of nations. In the next part there is a chart of currently active armed separatist and secessionist movements, which are accordant with one of four categories of violent non state actors according to Eran Zohar's typology. The last part of thesis is composed of case studies of four african separatist movements that are currently active and that led to the outbreak of conflicts in these four countries, of Mai Mai Kata Katanga in Democratic republic of Congo, Sudanese People's Liberation Movement/Army-North in Sudan,

Oromia Liberation Front in Ethiopia and Boko Haram in Nigeria. There is aim to show the goals, number of soldiers or members, or international domestic support of the movements and also if activities of these movement have led to an armed conflict. The thesis also aims to verify, if the theory of Pavkovic and Radan about emergence of separatist movements, is in accordance with contemporary african movements.

Klíčová slova

Separatismus, secese, separatistická hnutí, secesionistická hnutí, konflikt, Demokratická republika Kongo, Nigérie, Etiopie, Súdán

Keywords

Separatism, secession, separatist movements, secessionist movements, conflict, Democratic republic of Congo, Nigeria, Ethiopia, Sudan

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 27. 7. 2016

Barbora Vlasatá

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Projekt Bakalářské práce

**Fragmentace politické mapy v Africe: současná
separatistická hnutí**

Řešitel: Barbora Vlasatá

Vedoucí práce: Mgr. Martin Riegl, Ph. D.

Téma práce:

Ve své bakalářské práci se budu zabývat fragmentací politické mapy Afriky v důsledku separatismu a secesionismu. Separatismus a secesionismus je stále aktuální téma, jelikož se každým rokem objevují nové případy konfliktů z nich pramenících a to nejen v Africe, ale po celém světě. Toto téma si zaslouží značnou pozornost i z důvodu, že takto orientované konflikty mohou mít za následky nové státy na mapě světa. Afriku jsem si zvolila proto, že je to kontinent i v současnosti bohatý na konflikty a velká část z nich je separatistického či secesionistického charakteru.

Nejprve obecně definuji separatismus a secesionismus a rozdíly mezi nimi. V této obecné části nakonec rozeberu teorii secese dle Donalda L. Horowitzze, kterou zároveň použiji jako základ svého výzkumu.

Následně se zaměřím na Afriku a vytvořím přehled států, kde se odehrávají takto zaměřené konflikty a to na základě dat shromážděných *Centre for Systemic Peace*. Zkoumat budu konflikty, které jsou v současnosti aktivní.

Poté se budu věnovat pěti konkrétním případům, které porovnam a najdu příčiny a cíle těchto konfliktů. Za tyto případy jsem si zvolila Mali (Azawad), Súdán (SLMA), Nigérii (Boko Haram), Středoafrickou republiku (Séléka a Anti-balaka) a Somálsko (Somaliland).

Cíle práce a hypotéza:

Hlavním cílem této práce bude analyzovat příčiny, cíle a intenzitu afrických konfliktů pramenících ze separatistických a secesionistických snah. Především bych chtěla odpovědět na otázky, zda jsou příčiny těchto konfliktů v regionu stejné a jestli dochází k regionalizaci konfliktů a také k jejich nárůstu nebo poklesu od roku 2011.

Dle Petera Wallensteena docházelo k největšímu nárůstu vnitropolitických konfliktů po konci studené války a poté k jejich postupné deeskalaci (Wallenstein, 2012). Ve své práci chci ukázat, že v posledních letech dochází naopak k jejich eskalaci a to především od roku 2011.

Výzkumné otázky:

1. Jaké jsou příčiny, cíle a intenzita konfliktů separatistické a secesionistické povahy v Africe?
2. Dochází v současnosti v Africe k regionalizaci konfliktů či ne?

3. Dochází v Africe od roku 2011 k nárůstu či poklesu separatistických a secesionistických konfliktů?

Metodologie:

Svou práci budu psát jakožto analýzu politického prostoru s využitím komparativní metody při zkoumání konkrétních států.

Osnova:

- 1) Úvod
- 2) Teoretická část
  - a. separatismus
  - b. secesionismus
  - c. teorie secese dle Donalda L. Horowitze
- 3) Současné separatistické a secesionistické konflikty v Africe
- 4) Případová studie: Mali
- 5) Případová studie: Nigérie
- 6) Případová studie: Středoafriická republika
- 7) Případová studie: Súdán
- 8) Případová studie: Somálsko
- 9) Závěr

Klíčová slova:

Separatismus, secesionismus, teorie secese, konflikt, Afrika, Mali, Nigérie, Středoafriická republika, Somálsko, Súdán

Literatura:

1. BAAR, Vladimír. Perspektivy vývoje národů a etnik v 21. stol. (národní emancipace, integrace, separatismus atd.). Geopolitická sonda napříč regiony světa. 2002. Vyd. 2. Str. 415. ISBN: 80-86101-66-5.
2. BERAN, Harry. A Liberal Theory of Secession. *Political Studies*. 1984. Vol. 32. Pp. 21-31.
3. Center for Systemic Peace. CSP 2014. Dostupný z WWW:<systemicpeace.org>.

4. CHEETHAM, Tom., HEWITT, Christopher. Encyclopedia of modern separatist movements. 2000. Pp. 366. ISBN: 1576070077.
5. DOYLE, Don Harrison. Secession as an international phenomenon: from America's Civil War to contemporary separatist movements. 2010. Pp. 397.
6. HARBOM, Lotta, WALLENSTEEN, Peter. Armed Conflicts, 1946–2012. *Journal of Peace Research*. 2013. Vol. 50. Pp 509-521.
7. HARBOM, Lotta. WALLENSTEEN, Peter. Armed Conflict and Its International Dimensions, 1946-2004. *Journal of Peace Research* 2005 Vol. 42. No. 5. Pp 623-635.
8. HOROWITZ, Donald L. Ethnic Groups in Conflict. Berkeley, Los Angeles, London: University of California Press. 2000. 697 pp. ISBN: 0-520-22706-9
9. HOROWITZ, Donald L., Patterns of Ethnic Separatism. *Comparative Studies in Society and History*. Vol 23. No. 2. Apr. 1981. Pp. 165-195.
10. Institute for Security Studies, Africa. Dostupný z WWW:<issafrica.org>.
11. KAPLAN, Roger. Losing Mali. *The American Spectator*. December 2012/January 2013. Pp. 32-42.
12. MANS, Ulrich. Sudan: The New War in Darfur. *African Affairs*. 2004. Vol. 103. No. 411. Pp 291-294.
13. POORE, Brad. Somaliland: Shackled To a Failed State. *Stanford Journal of International Law*. 2009. Vol. 45. Pp. 117-150.
14. ROTBERG, I., Robert. The Rise of African Nationalism: The Case of East and Central Africa. *World Politics*. Vol. 15. No. 1. Oct. 1962. Pp 75-90.

15. SILVERSTEIN, Paul. States of Fragmentation in North Africa. *Middle East Report*. No. 237. 2005. Pp 26-33.
16. SIROKY, David S., CUFFE, John. Lost Autonomy, Nationalism and Separatism. *Comparative Political Studies*. 2014. PP 1-32.
17. SORENS, Jason. Globalization, secessionism, and autonomy. *Electoral Studies*. 2004. Vol. 23. Pp. 727-752.
18. STULTZ, M. Newell. Transkei's Half Loaf: Race Separatism in South Africa. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*. 1979. Pp 179-180.
19. TAHA, Mustafa. Decoding the Darfur conflict: Media framing of a complex humanitarian crisis. *Journal of Arab & Muslim Media Research*. 2012. Vol. 5. No. 2. Pp. 147-166.
20. TOENSING, Chris, UFHEIL-SOMERS, Amanda. Scenarios of Southern Sudanese Secession. *Middle East Report*. 2010. No. 256. Pp. 8-13.
21. WALKER, Scott. Instability in Mali. *New Zealand International Review*. 2013. 38(4). Pp. 10-12.
22. WALLENSTEEN, Peter. THEMNER, Lotta. Armed Conflicts, 1946-2011. *Journal of Peace Research*. 2012. Vol. 49. Pp. 565-575.
23. WALLENSTEEN, Peter. SOLLENBERG, Margareta. After the Cold War: Emerging Patterns of Armed Conflict 1989—94. *Journal of Peace Research* 1995. Vol. 32. No. 3. Pp. 345-360.
24. WALLS, Michael. The Emergence Of a Somali State: Building Peace From Civil War in Somaliland. *African Affairs*. 2009. Vol. 108/432. Pp. 371-389.

25. WING, D. Susanna. Mali: The Politics of a Crisis. *African Affairs*. 2013.
112/448, Pp. 476–485.

Obsah

ÚVOD.....	14
1. TEORETICKÉ UCHOPENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	17
1.1 Separatismus a secese.....	17
1.2 Sebeurčení	18
1.3 Vznik a cíle separatistických a secesionistických hnutí	19
1.4 Ozbrojení nestátní aktéři	21
2. SOUČASNÁ SEPARATISTICKÁ Hnutí V AFRICE.....	22
2.1 Secesionističtí nestátní aktéři:	22
2.2 Etnicky založení nestátní aktéři:	27
2.3 Globálně revoluční nestátní aktéři:	28
3. PŘÍPADOVÉ STUDIE SEPARATISTICKÝCH Hnutí	33
3.1 Demokratická republika Kongo, Mai Mai Kata Katanga	33
3.2 Etiopie, Oromo Liberation Front	35
3.3 Súdán, Sudan People's Liberation Movement/Army-North (SPLM/A-N)	38
3.4 Nigérie, Boko Haram	41
ZÁVĚR	44
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	47
SEZNAM PŘÍLOH.....	56
PŘÍLOHY	57

Úvod

Tématem této bakalářské práce je fragmentace politické mapy afrického kontinentu v souvislosti se separatistickými a secesionistickými hnutími. Především se bude práce zaměřovat na jednotlivá separatistická a secesionistická hnutí v Africe, která jsou v současnosti aktivní. Práce se dle původní teze měla věnovat z velké části také v současnosti aktivním konfliktům, avšak hlavním tématem této práce budou samotná hnutí.

Problematika separatismu a secesionismu byla zvolena z důvodu závažnosti tohoto tématu. V případě, že se hnutí dožaduje vytvoření zcela nového státu a svých cílů dosáhne, může pak docházet k přeměnám mapy světa, avšak především aktivity těchto hnutí mají značný potenciál vést k vypuknutí ozbrojeného konfliktu. Ten má pak výrazný vliv na stát, jeho obyvatelstvo, ale často i okolní státy.

Afrika je pro zkoumání separatistických a secesionistických hnutí vhodným kontinentem a to proto, že tato část světa patří k těm s nejčastějším výskytem těchto skupin a zároveň i konfliktů, které z aktivit těchto hnutí často pramení (Centre for Systemic Peace, 2016).

Hlavním cílem této práce je zmapovat současná separatistická a secesionistická hnutí na africkém kontinentu, která jsou ozbrojená a to za využití typologie ozbrojených nestátních aktérů Erana Zohara (2016). Ozbrojená hnutí byla zvolena především proto, že právě jejich aktivity mohou představovat výraznější hrozbu jak pro stát, tak pro jeho civilní obyvatelstvo, a mohou pak i vést k ozbrojenému konfliktu. Dále pak bude práce demonstrovat cíle, počet vojáků či členů těchto hnutí a zjišťovat, zda se hnutí či vláde stávajícího státu dostává mezinárodní podpory a zda aktivity daného hnutí vedly ke konfliktu či ne. Dalším cílem práce pak bude i ukázat, zda současná separatistická hnutí odpovídají teorii Pavkovic a Radana (2007), kteří pozorují souvislost mezi zkušeností státu s federativním uspořádáním a vznikem separatistických hnutí. Jak ukazuje David S. Siroky v práci těchto dvou autorů z roku 2011, k tomuto názoru se kloní i například Roeder (1991), Bunce (1999) či Cornell (2002), (Siroky, in Pavkovic and Radan, 2011, s. 57).

U čtyř jednotlivých případových hnutí navíc i prostředky hnutí, příčiny daných sporů, a podobu konfliktů, které z aktivit těchto hnutí pramení, a to konkrétně intenzitu konfliktů na základě jejich magnitudy společensko-systémového dopadu konfliktu a

počtu obětí přímo spojených s daným konfliktem dle *Centre for Systemic Peace* a také dat shromážděných uppsalskou univerzitou, a případnou úspěšnost či neúspěšnost hnutí i vládních stran.

První částí této práce bude teoretické vymezení tématu. V této části budou definovány základní pojmy, které jsou nezbytné pro další části práce. Zásadními pojmy, kterými se bude tato část práce zabývat, jsou separatismus a secese a rozdíly mezi nimi. Dále pak bude rozebrána tematika sebeurčení národů, jelikož toto téma bývá pro separatistická a secesionistická hnutí často stěžejním a samozřejmě pak i samotná separatistická a secesionistická hnutí, jejich vznik a cíle. Nakonec tato část vysvětlí konceptualizaci ozbrojených nestátních aktérů dle Erana Zohara (2016), o kterou se pak bude opírat empirická část této práce.

Teoretická část této práce se bude opírat o díla Donalda Horowitz (Ethnic Groups in Conflict, 2000, Irredentas and Secessions: Adjacent Phenomena, 1992, Neglected Connections, Patterns of Ethnic Separatism, 1981), Allena Buchanana (Toward a Theory of Secession, 1991), Přemysla Rosůlka (Politický secesionismus & Etické teorie: Allen Buchanan a jeho kritici, 2014), Martina Glassnera a Chucka Fahrera (Political Geography, 2004), Tanishy M. Fazalové a Ryana D. Griffithse (Membership Has Its Privileges: The Changing Benefits of Statehood, 2014), Aleksandara Pavkovic a Petera Radana (Creating New States: Theory and Practice of Secession, 2007), Christiana-Radu Cherejiho (Is Separatism a Viable Solution For the Present African Civil Wars?, 2014) a Erana Zohara (A New Typology of Contemporary Armed Non-State-Actors: Interpreting The Diversity, 2016).

Druhá část práce se bude věnovat situaci samotné Afriky, tedy zmapování v současnosti aktivních ozbrojených separatistických hnutí odpovídajících jednomu z typů konceptualizace Erana Zohara v jednotlivých afrických státech, jejich cílů, možné šance na úspěch jednotlivých hnutí dle počtu vojáků či členů a případné zahraniční podpory, podpory obyvatelstva či spojení s jinými skupinami. Tato část také ukáže, zda aktivity těchto hnutí vedly k ozbrojenému konfliktu či ne a to za využití dat *Centre for Systemic Peace*, a to z jejich seznamu konfliktů (War List). Pro shrnutí těchto poznatků bude vytvořena tabulka. Tato část se bude zakládat na akademických článcích, ale i novinových článcích ze zpravodajských serverů a případně i webových stránek jednotlivých hnutí.

Další část této bakalářské práce se bude zabírat čtyřmi konkrétními případy současných separatistických a secesionistických hnutí v Africe a to těmi, jejichž aktivity vedly k vypuknutí konfliktu a kde konflikt je v současnosti aktivní dle databáze *War list Centre for Systemic Peace*. Proto také došlo ke změně výběru případových studií oproti původní tezi práce. Vybrány tedy byly Mai Mai Kata Katanga v Demokratické republice Kongo, Oromská osvobozená fronta v Etiopii, Súdánské lidově osvobozené hnutí/armáda severu v Súdánu a Boko Haram v Nigérii. V této části budou analyzovány příčiny sporu, projevy a cíle těchto hnutí, intenzita konfliktů a potenciální úspěšnost postupu jednotlivých hnutí i centrální vlády státu. Tato část se bude zakládat na akademických člancích (Jalata, 2014; Jalata, Schaffer, 2013; Gam Nkwi, 2014; Ottoh, 2015; Akanji, 2015; Nyuykongé, 2016; Voll, 2015; De Alessi, 2013; Zohar, 2016). Jelikož však ne u všech hnutí je k nalezení dostatek akademické literatury, především pokud jde o projevy těchto hnutí, budou využity také novinové články zpravodajských serverů (*Africa Research Bulletin, BBC, Al Jazeera, Sudan Tribune, Bloomberg*), dále pak ze serveru ohledně světové bezpečnosti *Global Security*, z encyklopedie konfliktů vytvořené univerzitou v Uppsale *Uppsala Universitet: UCDP Conflict Encyclopedia* a nakonec z webových stránek samotných rebelských hnutí.

Z metodologického hlediska bude tato bakalářská práce psána jakožto přehledová případová studie zaměřující se na ozbrojená separatistická a secesionistická hnutí na africkém kontinentu, která jsou v současnosti aktivní. Použito k tomu bude kvalitativní metody a synchronního přístupu pro ukázání především současné situace v Africe za využití dat shromážděných v databázi *Global Security* a *Uppsala Data Program*, která pomohou s výběrem a posléze i deskripcí zmíněných hnutí. Tato hnutí pak budou zařazena na základě typologie ozbrojených nestátních aktérů Erana Zohara (2016). V případě konkrétních afrických hnutí pak bude využita případová studie pro zmapování jednotlivých hnutí v daných zemích, tedy Oromo Liberation Front, Boko Haram, Mai Mai Kata Katanga a Sudan People's Liberation Movement-North. Tyto případové studie se budou opírat především o akademické články, publicistické zdroje a internetové stránky jednotlivých hnutí a to z důvodu aktuálnosti tématu.

1. Teoretické uchopení základních pojmů

1.1 Separatismus a secese

Pro snazší pochopení fungování separatistických a secesionistických hnutí je potřeba nejprve vymezit základní pojmy, které se s tématem pojí. Definování samotného separatismu a secese nám pomůže lépe chápat cíle těchto hnutí. Separatismus a secese jsou jevy vyvstávající ve společnosti, jimiž se zabývá mnoho akademiků. V této části práce budou zmíněny definice několika z nich, jelikož se od sebe tyto definice mnohdy liší a porovnání vícera pohledů usnadní jejich chápání.

Autoři zabývající se separatismem a secesí vytvářejí teorie explanatorní čili vysvětlující, anebo teorie normativní. Explanatorní teorie se snaží odhalit logiku secese či separatismu, tedy možné příčiny či průběh samotného procesu (Rosůlek, 2014, s. 40). Teorie normativní přicházejí s odpověďmi na otázky, zda jsou tyto procesy oprávněné a pokud ano, tak za jakých podmínek (Rosůlek, 2014, s. 40). Představiteli explanatorních teorií uvedenými v této práci jsou Donald Horowitz, John R. Wood, Christian-Radu Chereji či Aleksandar Pavkovic a Peter Radan. Normativními teoretiky zmíněnými v této práci jsou Allen Buchanan a Harry Beran.

Pokud jde o separatismus, důležitá je pro tuto práci definice Christiana-Radu Cherejiho, podle kterého je separatismus obhajobou separace jedné skupiny od druhé, která bývá založena na politické ideologii, etniku, náboženství anebo rasových rozdílech mezi těmito skupinami (Chereji, 2014, s. 3). Christian-Radu Chereji ve svém díle následně i vysvětluje secesi. Ta je jen jedním z případů snah o separaci a to tím případem, kdy separatisté požadují plné odloučení svého regionu od původního státu a zároveň pak vytvoření státu vlastního (Chereji, 2014, s. 4). Jinými případy bývají skupiny vyžadující vytvoření konfederace, tedy volné aliance regionů či dokonce pouze vyšší míru autonomie v rámci stávajícího státu (Chereji, 2014, s. 4).

Samotným pojmem secese se zabývá například Donald Horowitz. Ten ji definuje jakožto snahu etnické skupiny o vznesení nároků na odstoupení jejich domovského regionu od autority neděleného státu, jehož je doposud součástí (Horowitz, 1992, s. 119). Avšak ke své definici dodává, že tento způsob definování je značně široký a to proto, že zahrnuje různé druhy takovýchto skupin. Mohou to být takové skupiny, které usilují pouze o regionální autonomii, ale také ty, kterým jde o vytvoření federálního systému a ovládnutí vlastního státu, který by byl součástí tohoto systému. Stejně tak ale tato definice může zahrnovat i skupiny obývající určité teritorium v již existujícím federálním systému

toužící po vytvoření svého samostatného státu a nakonec i snahy o vznik nezávislého a mezinárodně uznaného státu z existujících suverénních entit (Horowitz, 1992, s. 119).

Další zásadní definici secese přináší dílo Allena Buchanana. Ten secesi vnímá jako formu politické opozice, která má zpochybňovat moc centrální autority s úmyslem přetvořit stávající hranice určitého státního celku, avšak zároveň i jako jeden z projevů práva na sebeurčení v rámci liberálního státu (Buchanan, 1991, s. 326, 342).

Jiným autorem definujícím pojem secese je Harry Beran. Ten secesi definuje jakožto odstoupení většinou menší části občanů konkrétního státu i s územím, na němž tyto občané dosud žijí od již existujícího státu a jeho centrální vlády, přičemž tato oddělující se entita nevznáší zcela žádné požadavky vůči legitimní identitě státu, jehož až do této doby byla součástí (Beran, 1984, s. 21).

Podstatná je také definice českého autora zabývajícího se secesí a to Přemysla Rosůlka. Ten tvrdí, že secese nemusí znamenat pouze odtržení od stávajícího státu, nýbrž i jakékoli jiné politické odstoupení (Rosůlek, 2014, s. 20). Důležitá je dle mého názoru jeho obecná definice secese: „*v důsledku deficitu ve vztahu mezi centrem a periferií se v politickém systému ustaví politické hnutí, definované zpravidla kulturně či teritoriálně, které, podporované většinou obyvatel potenciálně secesionistického regionu, artikuluje záměr ustavit vlastní stát v hranicích území s argumentem oprávněného nároku na tento politický akt a na území regionu, vyhlásí nezávislost, ustaví mocenské orgány nového státu, vykonává kontrolu nad územím regionu a získává plnohodnotné uznání od existujících států, mezinárodních organizací i od státu, od něhož se skupina i s územím vyčlenila.*“ (Rosůlek, 2014, s. 53).

Pokud se jedná o rozdíl mezi secesí a separatismem, navrhuje Přemysl Rosůlek vycházet z rozdílu mezi interním a externím sebeurčením, které bude rozebráno později v této práci. V případě interního sebeurčení dochází k separatismu, a v případě sebeurčení externího se jedná o secesi (Rosůlek, 2014, s. 28).

1.2 Sebeurčení

Sebeurčení je pro tuto práci také velice důležitým tématem, jelikož jeho vysvětlení taktéž poslouží k snazšímu pochopení cílů separatistických a secesionistických hnutí, popřípadě jejich argumentací. Právo na sebeurčení národů bývá mnohdy hlavním prostředkem k obhajobě pro případnou secesi či separaci a dokonce jak říká Harry Beran

„v případě práva na sebeurčení je často zvyklostí do něj zahrnovat také právo secesi“ (Beran, 1984, s. 22).

Jak bylo již zmíněno výše v této práci, Přemysl Rosůlek také shrnuje rozlišování mezi externím (vnějším) a interním (vnitřním) sebeurčením, na kterém pak demonstruje rozdíl mezi secesí a separatismem. Interní sebeurčení nenarušuje stávající hranice států a dotčené skupině se dostává jen menšího stupně samostatnosti, kdežto v případě sebeurčení externího dochází k vytvoření zcela nového státního celku (Buchanan, 2010/2014, s. 333, in Rosůlek, 2014, s. 26).

Donald Horowitz se zabývá doktrínou národů na sebeurčení především proto, že její rozšíření spojuje s přibýváním separatistických hnutí, a že toto právo je secesionisty často prosazováno jakožto jeden z hlavních argumentů. Tuto doktrínu definuje jako „*ospravedlňující ideologii pro etnický separatismus*“ či dokonce jako „*podmínku pro jeho vznik*“ (Horowitz, 1981, s. 166). Donald Horowitz přiznává této doktríně důležitost také proto, že nutným doprovázejícím jevem rozdílů mezi skupinami má být sebevyjádření v politické sféře (Horowitz, 1981, s. 166).

Přemysl Rosůlek právo na sebeurčení vysvětluje jako právo každého národa na svůj vlastní stát, avšak zároveň přiznává, že dle mezinárodních norem právo na sebeurčení klade důraz na celistvost území již existujících států a tím pádem se nemůže rovnat secesi (Brilmayer, 1991, s. 177-202, in Rosůlek, 2014, s. 26).

Podle Pamelý Epstein právo na sebeurčení zahrnuje i právo chránit a kontrolovat přírodní zdroje, které jsou pro národy zásadními a které jsou často spouštěči válek či sporů (2009, s. 35).

1.3 Vznik a cíle separatistických a secesionistických hnutí

Jelikož se tato práce zaměřuje především na konkrétní hnutí hnaná touhou po zisku vyšší autonomie svého regionu či dokonce vytvoření samostatného nezávislého státu, je nutné vymezit právě tato hnutí a vysvětlit za jakých podmínek dochází k jejich utváření.

John R. Wood definuje secesionistická hnutí jako „*teritoriálně definované skupiny usilující o formální odloučení od ústřední politické moci a o vyhlášení nezávislého státu.*“ (Wood, 1981, s. 111, in Rosůlek, 2014, s. 20).

Tanisha M. Fazal a Ryan D. Griffiths vidí tato hnutí jako skupiny lidí v rámci státu, které se aktivně pokoušejí o odštěpení od větší stávající státní jednotky a o získání nezávislosti svého území (Fazal, Griffiths, 2014, s. 82).

Vznik většiny separatistických hnutí se dá podle Donalda Horowitzze vysvětlit především v souvislostech domácí etnické politiky konkrétního státu. Přichází s pevným pravidlem vzniku a potenciálního úspěchu těchto hnutí: zda k tomuto vzniku dojde nebo ne, závisí na domácí politice, vztazích skupin a regionů v rámci země, avšak pokud toto hnutí uspěje je ovlivněno politikou mezinárodní, rovnováhou zájmů a sil, které dosahují mimo stát (Horowitz, 1981, s. 167-168). Horowitz také tvrdí, že separatistická a secesionistická hnutí mohou vznikat jak záhy po vzniku či získání nezávislosti státu, tak i po jeho dlouhodobém fungování (Horowitz, 2000, s. 230).

Pavkovic a Radan nahlíží na vznik secesionistických hnutí v souvislosti s mírou autonomie, jež se jim dostává v daném okamžiku (2007, s. 13 – 14). Secesionistické skupiny se dle nich především během 20. století, ale i v současnosti, utvářejí v regionech, které jsou součástí federativního státu (Pavkovic, Radan, 2007, s. 13 – 14). Tento jev vysvětlují existencí lokálních vlád či zastupitelstev, které již jsou částečně autonomní a skupiny se tak domnívají, že tyto jednotky mohou fungovat i po získání úplné nezávislosti (Pavkovic, Radan, 2007, s. 13 – 14). Tento názor zastávají například i Roeder (1991), Bunce (1999) či Cornell (2002), jak uvádí David S. Siroky v práci Pavkovic a Radana z roku 2011 (Siroky, in Pavkovic and Radan, 2011, s. 57).

Zda tato hnutí vzniknout či ne záleží dle Christiana-Radu Cherejiho také na povaze rozdílů mezi separatistickou skupinou a původním státem (Chereji, 2014, s. 4-6). K jejich vytvoření přispívá hlavně identita skupin, která je definována etnicitou, jazykem či náboženstvím, popřípadě i rozdíly politické a ideologické povahy (Chereji, 2014, s. 4-6).

Pokud jde o požadavky a cíle separatistických a secesionistických skupin, nejsou u každé skupiny stejné a často se vyvíjejí od určitého požadavku k jinému. Podle Horowitzze těmito požadavky může být vytvoření samostatného státu v rámci území, které je až dosud součástí původního státu, ale také vyšší míra regionální autonomie (Horowitz, 2000, s. 231). Cíle skupin se však dle něj mohou v průběhu času měnit, tedy od vyšší autonomie po úplnou separaci či naopak a tyto proměny požadavků závisejí na stavu vyjednávání mezi centrálními vládami a separatisty (Horowitz, 2000, s. 232). Pavkovic a Radan navíc tvrdí, že rozdíly v požadavcích v rámci jedné skupiny se netýkají jen změn v průběhu času, ale že se často liší i mezi jednotlivými vůdci daného hnutí (Pavkovic,

Radan, 2007, s. 52). Hnutí pak mohou své požadavky uzpůsobovat požadavkům cílové skupiny obyvatel či reakci vládní strany (Pavkovic, Radan, 2007, s. 52).

1.4 Ozbrojení nestátní aktéři

Tato práce se bude zaměřovat na ta separatistická hnutí, která jsou ozbrojená. Tato hnutí totiž představují významnou hrozbu jak pro stát, tak pro civilisty daného státu a spor mezi těmito separatistickými hnutími a vládou daného státu má značný potenciál přerůst v ozbrojený konflikt, který pak může zasáhnout i okolní státy. Pro konceptualizaci jednotlivých hnutí v této práci byla vybrána typologie Erana Zohara (2016).

Erán Zohar (2016) rozlišuje mezi současnými ozbrojenými nestátními aktéry čtyři základní skupiny na základě cílů a orientací aktivit těchto aktérů, tedy zda se orientují na domácí či zahraniční sféru.

Prvním typem ozbrojených nestátních aktérů jsou secesionističtí nestátní aktéři, kteří usilují o odtržení od stávajícího státu a vytvoření státu nezávislého či případně být součástí federativního státu (Zohar, 2016, s. 427). Tito aktéři bývají národnostně orientováni, a to především na domácí sféru, avšak často se snaží mobilizovat i podporu zahraničních států či nestátních aktérů (Zohar, 2016, s. 428).

Druhý typ ozbrojených nestátních aktérů jsou sociálně-revoluční aktéři, kteří bojují za změnu režimu stávajícího státu a často následují tradice marxistických či maoistických hnutí, a požadují tedy revoluci pracujících proti stávajícímu režimu a staví se především proti ekonomické marginalizaci (Zohar, 2016, s. 428).

Dalším typem ozbrojených nestátních aktérů jsou etnicky založení nestátní aktéři, kteří jsou kombinací secesionistických a revolučních skupin (Zohar, 2016, s. 428). Ti se většinou dožadují ukončení marginalizace určitého teritoria či skupiny, avšak nepožadují odtržení od stávajícího státu (Zohar, 2016, s. 428). Své aktivity pak soustředí převážně na domácí sféru a bývají národnostně orientováni (Zohar, 2016, s. 428).

Posledním typem ozbrojených nestátních aktérů jsou globálně revoluční aktéři (Zohar, 2016, s. 429). Ti se většinou dožadují ustavení politické vlády, která se bude řídit náboženskou ideologií spíše nežli nacionalismem a svými aktivitami se velice často orientují i na zahraniční státy (Zohar, 2016, s. 429). Častým případem bývají v současnosti skupiny požadující vznik islamistického státu (Zohar, 2016, s. 429).

2. Současná separatistická hnutí v Africe

Tato část bakalářské práce se věnuje v současnosti aktivním separatistickým hnutím. Práce se zaměřuje na ta hnutí, která jsou ozbrojená, jelikož tato hnutí mohou představovat významnou hrozbu jak pro stávající stát, tak pro jeho občany. Konkrétně mapuje hnutí, která odpovídají konceptualizaci Eran Zohara (2016), který vytvořil typologii ozbrojených nestátních aktérů na základě cílů těchto aktérů a toho, zda se aktéři svými aktivitami orientují na domácí či zahraniční sféru. Zkoumána zde tedy budou hnutí, která jsou dle jeho typologie secesionistická, etnicky založená nebo globálně revoluční. Eran Zohar (2016) odlišuje ještě čtvrtý typ nestátních aktérů a to sociálně revoluční, avšak do této kategorie žádné současné separatistické hnutí v Africe nespadá.

U separatistických hnutí je zjišťován rok jejich vzniku a jejich konkrétní cíl, tedy zda usilují o úplnou nezávislost určitého regionu či požadují pouze vyšší míru autonomie či více práv pro konkrétní skupinu obyvatel. Dále je pak sledována případná šance na úspěch jednotlivých hnutí, dle počtu jejich vojáků v případech, kde bylo možné tento údaj zjistit či případného mezinárodního zapojení do sporu či toho, zda dochází k vytváření aliancí s jinými skupinami. Tato část práce také zjišťuje, zda v daných případech došlo k vypuknutí ozbrojeného konfliktu a nakonec, zda stávající státy mají zkušenost s federativními prvky a odpovídají tedy teorii Pavkovic a Radana (2007) o utváření separatistických hnutí ve státech s takovou zkušeností.

V současnosti je v Africe aktivních ozbrojených separatistických hnutí dvacet, přičemž čtrnáct z nich odpovídá Zoharově kategorii secesionistických nestátních aktérů¹, tři kategorií etnicky založených nestátních aktérů² a nakonec tři kategorií globálně revolučních nestátních aktérů³.

2.1 Secesionističtí nestátní aktéři:

Hnutí za autonomní Kabylii (MAK) je separatistické hnutí s cílem vytvoření samostatného státu aktivní od roku 2001 (MAK, 2014). Počet přívrženců ani členů není dostupný, avšak hnutí může těžit z mezinárodních vlivů. Dostává se mu podpory ze strany kanáarského Národního kongresu, marockých berberských organizací, berberského Světového kongresu a odnoží hnutí ve Francii a Kanadě (Siwel, 2011). Toto hnutí se

---

¹ MAK, FLEC, Kata Katanga, ONLF, OLF, AWB, MRC, MPA, MNLA, CLM/A, MASSOB, MEND, MFDC, SPLM/A-N

² TFSL, OPC, Kongres Beja

³ Boko Haram, Séléka, Al-Šabáb

vytvořilo v Alžírsku, tedy unitárním státě, což neodpovídá teorii Pavkovic a Radana (The Algerian Constitution, in Middle East Journal, 1963, s. 446-450).

Fronta za osvobození enklávy Cabinda (FLEC) je hnutí aktivní v Angole od roku 1975 a za cíl si klade nezávislost enklávy, která je obklopená územím Demokratické republiky Kongo a Republiky Kongo (Baker, 2001, s. 68). Od roku 1975, tedy od vzniku hnutí, až do roku 2005 mezi hnutím a angolskou vládou probíhal ozbrojený konflikt (Centre for Systemic Peace, 2016). Hnutí má dle dostupných zdrojů 1 200 vojáků (Global Security, 2012). I zde se hnutí vytvořilo v unitárním a nikoliv federativním státě (CIA World Fact Book, 2012/2013, s. 22-23). Tento případ tedy neodpovídá teorii Pavkovic a Radana.

Separatistické hnutí Mai Mai Kata Katanga je aktivní od roku 2011 především v okolí měst Manono, Mitwaba a Pweto, a jeho cílem je odtržení Katangy od Demokratické republiky Kongo (Africa Research Bulletin, 2014, s. 20030). Od roku 2013 zde navíc probíhá ozbrojený konflikt mezi hnutím a vládou státu (Centre for Systemic Peace, 2016). Počet členů ani přívrženců není znám, avšak nepředpokládá se velký úspěch hnutí především kvůli taktikám, které volí. Hnutí útočí často i na civilisty, a proto není velká pravděpodobnost zisku podpory veřejnosti (Africa Research Bulletin, 2013, s. 19745). Demokratická republika Kongo sice není federativním státem, ale v současnosti se zde dají pozorovat federativní prvky v podobě větších pravomocí jednotlivých regionů, což tedy odpovídá závěrům Pavkovic a Radana (Ziegler, 2005, s. 665).

Ogadenská národně osvobozené fronta (ONLF) v Etiopii byla založena v roce 1984 a její ozbrojené složky se vyvíjely od roku 1991 (Bloom, Kaplan, CFR, 2007; International Crisis Group, 2013, s. 6). Cílem tohoto hnutí je vytvoření nezávislého státu Ogadenie (International Crisis Group, 2013, s. 5). Od roku 2007 zde navíc probíhá ozbrojený konflikt pramenící z aktivit tohoto hnutí (Centre for Systemic Peace, 2016). Samo hnutí prohlašuje, že čítá 2000 až 3000 vojáků (ONLF, 2015) a je navíc podporováno ze strany Eritrey (ICG, 2013, s. 10). Eritrea hnutí pomáhá jak finančně, tak organizačně (Africa Research Bulletin, 2007, s. 17013-4). Etiopie je federativním státem od roku 1995, hnutí se tedy vytvářelo dříve před vznikem federace, avšak jeho požadavky začaly nabývat na intenzitě právě kolem roku 1995 a od roku 2007 probíhá mezi hnutím a etiopskou vládou ozbrojený konflikt (ICG, 2013, s. 6; Bihonegn, 2015, s. 47; Centre for Systemic Peace, 2016). Tento příklad tedy také částečně souhlasí s tezí Pavkovic a Radana (Bihonegn, 2015, s. 47).

Oromská osvobozenecská fronta (OLF) působí v Etiopii od počátku sedmdesátých let a jejich cílem je vytvoření nezávislého státu Oromie založeného na systému gadaa (Jalata, Schaffer, 2013, s. 287; Jalata, 2014, s. 119-120). V současnosti navíc probíhá ozbrojený konflikt mezi OLF a ONLF na straně jedné a etiopskou vládou na straně druhé, a to od roku 2007 (Centre for Systemic Peace, 2016). Konflikt mezi OLF a etiopskou vládou probíhal i v letech 1999 a 2000 (Centre for Systemic Peace, 2016). Pokud jde o sílu hnutí, OLF proklamuje, že počet jeho vojáků je 5000 (OLF, 2009). Hnutí je navíc podporováno ze strany vlády Eritrey (Africa Research Bulletin, 2007, s. 17013-14). Na straně etiopské vlády však stojí od roku 2010 i vláda Keni, která s ní spolupracuje ve snaze zabránit Oromské frontě za osvobození v jejich aktivitách (Uppsala University, 2016). Oromská osvobozenecská fronta se vytvořila dříve před vznikem federace, avšak ozbrojený konflikt mezi hnutím a vládou Etiopie vypukl až v roce 2007 (Bihonegn, 2015, s. 47; Centre for Systemic Peace, 2016). V tomto případě je možné částečně souhlasit s tvrzením Pavkovic a Radana.

Afrikánské hnutí odporu (AWB) v Jihoafrické republice vzniklo již v roce 1973 a znovuobnoveno bylo v roce 2008 s cílem vytvořit nezávislý stát Boer (AWB, 2016; The Telegraph, 2008). Síla hnutí se dle jeho tvrzení pohybuje okolo 2000 vojáků, avšak počet sympatizantů hnutí je také dle jeho vlastního tvrzení několik tisíc (Daily Mail, 2015; AWB, 2016). Jihoafrická republika je unitární stát, avšak je označována za „slabý federalismus“, jelikož její regiony mají od roku 1994 značné pravomoci (Inman, Rubinfeld, 2011, s. 800; Irvine, 1984, s. 492-493). I zde se dá tedy hovořit o zkušenosti s federativními prvky a případ odpovídá závěrům Pavkovic a Radana.

Mombasská republikánská rada (MRC) vznikla v roce 1999 v Keni a jejím cílem je osamostatnění oblasti Mombassy, jejího okolí a pobřežních částí státu (Horn of Africa Bulletin, 2013, s. 1). Hnutí deklaruje, že počet jeho členů je v současnosti 1,5 milionu, avšak dle expertů je jich skutečně jen okolo 100 000 (IRIN, 2012). Hnutí se však dostává značné podpory ze strany obyvatel pobřežních oblastí (Horn of Africa Bulletin, 2013, s. 1). Keňa je státem unitárním, avšak regiony měly před rokem 1960 výrazně silnější pravomoci, a od roku 2010 jsou opět posílené, i zde jde tedy o zkušenost s federativními prvky, což souhlasí s tezí Pavkovic a Radana (Wanda, 2016, s. 74).

Anjouanské lidové hnutí (MPA) na Komorech je aktivní od roku 1997 a požaduje nezávislost svého ostrova na zbytku Komor (Baker, 2009, s. 215-233). Hnutí formálně deklarovalo nezávislost ostrova Nzwani/Anjouan již v roce 1997 (Baker, 2009, s. 2015). Počet členů hnutí není známý, avšak hnutí bylo již od svého počátku tiše podporováno ze

strany francouzské vlády, jelikož mu bylo umožněno využívat Mayotte pro logistickou podporu (Institute for Security Studies, 2008, s. 7-8). Komory jsou federativní stát a od roku 2001 jsou jejich pravomoci ještě více posíleny, jednotlivé ostrovy jsou novou ústavou přímo označeny za semi-autonomní jednotky (CIA World Factbook, 2014/2015, s. 171-2; Institute for Security Studies, 2008, s. 3). Tento případ tedy odpovídá teorii Pavkovice a Radana.

Národní hnutí za osvobození Azawadu (MNLA) v Mali vzniklo roku 2011 a požaduje vytvoření samostatného tuarežského státu Azawad (Wing, 2013, s. 482). Od roku 2012 probíhá mezi Národním hnutím za osvobození Azawadu a malijskou vládou ozbrojený konflikt, který je však v současnosti slábnoucí (Centre for Systemic Peace, 2016). Hnutí se dá považovat za silné, jelikož počet jeho vojáků dosahuje 9000 až 10 000 (Les Observateurs, 2012). Mali je unitárním státem a zkušenost regionů s vyšší autonomií zde tedy není, což tedy neodpovídá tezi Pavkovice a Radana (CIA World Factbook, 2014/2015, s. 473-4).

Caprivské osvobozené hnutí/armáda (CLM/A) v Namibii bylo vytvořeno v roce 1994 (FAS, 1999). Jeho hlavním cílem je vytvoření samostatného státu Caprivi a již v roce 1999 se o odtržení neúspěšně pokusilo a následně prohlásilo nezávislost v roce 2002 (Melber, 2009, s. 463; Notholt, 2009, s. 2.59). Přesný počet členů hnutí není znám, avšak jedná se o relativně málo početné hnutí, ale přesto podle namibijské vlády dobře vybavené a trénované (BBC, 1999). Namibie je unitární stát a není zde tedy zkušenost s federativními prvky (Government of Namibia, Constitution of Namibia, 1990). Tento případ tedy neodpovídá teorii Pavkovice a Radana.

Hnutí za aktualizaci suverénního státu Biafra (MASSOB) v Nigérii vzniklo v roce 1999 s cílem vytvoření nezávislého státu Biafra, který by tvořen především zástupci etnika Igbo (Okonta, 2014, s. 356). Pokus o osamostatnění Biafry proběhl již v roce 1967, což vedlo k občanské válce, která trvala do roku 1970 (Onuoha, 2011, s. 403). Hnutí za aktualizaci suverénního státu Biafra bylo již od svých počátků silné díky velkému počtu členů, který dosahoval až šesti milionů (Onuoha, 2011, s. 411). Hnutí má navíc své odnože i mimo Nigérii a to v Evropě a Spojených státech (Onuoha, 2011, s. 415). Nigérie je již od zisku nezávislosti v roce 1960 federativním státem, tento případ tak potvrzuje teorii Pavkovice a Radana (CIA World Factbook, 2014/2015, s. 549).

Hnutí za emancipaci Deltý Nigeru (MEND) v Nigérii se vytvořilo v roce 2005 s cílem získat více práv a především pro region výhodnější podíl z těžby ropy (Oriola, Haggerty, Knight, 2013, s. 70; Watts, 2007, s. 646-7). Hnutí navíc proklamuje za svůj cíl

snížení příjmů nigerijské vlády o třicet procent (Watts, 2007, s. 647). Přesný počet vojáků je obtížné zjistit z důvodu volného členství a struktury hnutí, avšak někteří tento počet odhadují na 15 000, a hnutí se navíc dostává významné podpory obyvatel (Oriola, Haggerty, Knight, 2013, s. 75-78, BBC, 2009). I zde se potvrzuje teze Pavkovic a Radana, jelikož Nigérie je federativním státem již od svého vzniku (CIA World Factbook, 2014/2015, s. 549).

Senegalské Hnutí demokratických sil v Casamance (MFDC) bylo vytvořeno v roce 1982 s cílem vytvoření nezávislého státu Casamance, který by byl tvořený především etnikem Diola (Theobald, 2015, s. 185, 186). Mezi lety 1992 a 1999 v regionu Casamance navíc probíhal ozbrojený konflikt separatistů a senegalské vlády (Centre for Systemic Peace, 2016). Počet jeho bojovníků se pohybuje mezi 2000 a 4000 a hnutí se dostává značné podpory od obyvatel regionu (Theobald, 2015, s. 188). Jeho podpora však klesá především v souvislosti s ozbrojenými střety s vládou a neschopností vytvořit strukturu nového státu (Theobald, 2015, s. 192). Senegal je unitárním státem, avšak v roce 1996 byla posílena moc regionálních zastupitelstev (Lois et Reglements, Gouvernement du Sénégal). Zkušenost s federativními prvky zde tedy je, avšak až delší dobu po vytvoření Hnutí demokratických sil v Casamance a případ tak neodpovídá teorii Pavkovic a Radana.

Súdánské lidové osvobozené hnutí/armáda severu (SPLM/A-N) vzniklo odpojením se od Súdánského lidového hnutí (SPLM) v roce 2011 po osamostatnění Jižního Súdánu (De Alessi, 2013, s. 86-87). Hlavním cílem hnutí je sebeurčení oblastí Jižního Kordofánu a států Modrého Nilu, avšak o konkrétní podobu tohoto sebeurčení se v hnutí vedou spory, přičemž část hnutí požaduje úplné osamostatnění oblasti a část pouze vyšší míru autonomie (De Alessi, 2013, s. 88). Hnutí je od roku 2011 členem aliance Súdánské revoluční fronty (SRF) sdružující hnutí v Súdánu, která požadují transformaci súdánské vlády (De Alessi, 2013, s. 88). V současnosti navíc probíhá mezi SPLM/A-N a súdánskou vládou ozbrojený konflikt a to od roku 2011 (Centre for Systemic Peace, 2016). Počet členů Súdánského osvobozené hnutí/armády severu není znám, avšak hnutí se dle některých dostává podpory ze strany vlády Jižního Súdánu (De Alessi, 2013, s. 88). Súdán je federativním státem a tento případ tak souhlasí s tezí Pavkovic a Radana (Badri, 2014, s. 8-9).

2.2 Etnicky založení nestátní aktéři:

Tibuská fronta za záchranu Libye (TFSL) začala být aktivní v roce 2007 (Martin, Weber, 2014). Hlavním cílem je více práv pro etnickou skupinu Tibu a některé části hnutí občas vyhrožují i vytvořením samostatného státu na jihu Libye (Martin, Weber, 2014). Přesný počet členů hnutí není znám, avšak etnická skupina Tibu má méně než 15 000 obyvatel a samotné hnutí pak má dle Martina a Webera (2014) ještě mnohem méně a dá se tedy považovat za marginální hnutí. Libye je od roku 1963 unitárním státem, avšak do té doby byla federací, zkušenost s federativním prvky je tedy i v tomto případě a souhlasí tedy se závěry Pavkovice a Radana (Mattes, 2016, s. 68-69).

Nigerijský Lidový kongres Oodua (OPC) byl založen v roce 1994, přičemž násilnou organizací se stal v roce 1996, a za cíl si stanovil ochranu etnika Yoruba a boj za jeho sebeurčení a to především v podobě vyšší míry autonomie pro jednotlivé regiony (Guichaoua, 2009a, s. 520, 524, 526; Guichaoua, 2009b, s. 10). Samotné hnutí proklamuje, že čítá 4,8 milionu členů, což je dle expertů značně nadsazené, avšak přesto se jedná o masové hnutí s odhadem 15 000 členy a patří mezi nejsilnější etnické milice v současné Nigérii (Guichaoua, 2009b, s. 9-10). I toto hnutí se vyskytuje ve federativním zřízení a odpovídá tak teorii Pavkovice a Radana (CIA World Factbook, 2014/2015, s. 549).

Súdánský Kongres Beja byl vytvořen v roce 1958, avšak jeho ozbrojené křídlo vzniklo až v roce 1994 (Pantuliano, 2006, s. 710; Baas, 2013, s. 520). Od počátku utváření ozbrojeného křídla bylo hnutí podporováno ze strany Eritrey (Baas, 2013, s. 520). Od roku 2011 je hnutí navíc členem Súdánské revolucionářské fronty (SRF), která spojuje ozbrojená hnutí v Dárfúru, pohoří Nuba a státě Modrého Nilu, a v minulosti vytvořilo alianci Východní fronty i s hnutím Svobodní lvi Rashaida (Baas, 2013, s. 527, 530). Jeho hlavním cílem je podpora etnika Beja a vyšší míra administrativní a politické autonomie (Pantuliano, 2006, s. 710). Počet členů Kongresu Beja není znám, avšak hnutí má významnou podporu ze strany etnika Beja, které čítá více než 2,5 milionů osob a Súdánská revolucionářská fronta je navíc podporována Jižním Súdánem (Cornwell, 2005, s. 53; Baas, 2013, s. 529, 530). Súdán je federativním státem od roku 1985, tedy až od doby po vzniku hnutí, avšak ozbrojené křídlo Kongresu Beja se utvořilo až po vytvoření federativního zřízení, a případ tak tedy spíše odpovídá závěrům Pavkovice a Radana (Badri, 2014, s. 8-9).

2.3 Globálně revoluční nestátní aktéři:

Nigerijské hnutí Boko Haram, které je považováno za teroristickou organizaci, se utvořilo v roce 2002 v severovýchodních regionech Borno a Yobe (Akanji, 2015, s. 61, 62; Voll, 2015, s. 1182). Hlavním cílem hnutí je vytvoření islámského chalífátu založeného na právu šaría (Akanji, 2015, s. 62). Islámský stát byl hnutím vyhlášen v roce 2014 na území států Borno a Yobe a teroristickou organizací Islámský stát byl později označen za její provincii (Global Security, 2015; Voll, 2015, s. 1194). V současnosti, již od roku 2009, probíhá ozbrojený konflikt mezi Boko Haram a nigerijskou vládou, avšak aktivity hnutí zasahují i do okolních států a to především do Nigeru, Kamerunu, Středoafričké republiky a Čadu (Centre for Systemic Peace, 2016; Gam Nkwi, 2014, s. 13-14). Podle Spojených států má Boko Haram přibližně 4000 až 6000 vojáků (Global Security, 2015). Nigérie má však značnou výhodu široké mezinárodní podpory a to především ze strany Spojených států, Velké Británie, Francie a Číny, jež vysílají své experty a dodávají informace i vybavení do oblasti (Gam Nkwi, 2014, s. 25). Naproti tomu Boko Haram se dostává podpory v podobě výcviku ze strany teroristické organizace Al Kajda (Gam Nkwi, 2014, s. 21). Nigérie je, jak již bylo zmíněno výše, federací od roku 1960, potvrzuje tedy také tvrzení Pavkovic a Radana (CIA World Factbook, 2014/2015, s. 549).

Aliance Séléka, respektive ex-Séléka od roku 2013, je aliancí několika skupin a to Unie demokratických sil pro jednotu (UFDR), Konvence patriotů pro spravedlnost a mír (CPJP) a Patriotické konvence pro záchranu země (CPSK) aktivní ve Středoafričké republice především od roku 2012, avšak její utváření probíhalo již mezi lety 2005 a 2008 (Vlavinou, 2014, s. 320; Kam Kah, 2014, s. 37). Cílem hnutí je vyšší autonomie severních muslimských regionů (Kam Kah, 2014, s. 42). Konflikt, který zde mezi Sélékou, anti-balakou a středoafričskou vládou probíhá od roku 2005 je v současnosti ve fázi deeskalace (Centre for Systemic Peace, 2016). Počet vojáků ex-Séléky se pohybuje okolo 20 000 a hnutí se již chopilo vlády po státním převratu v roce 2013, avšak nedošlo k vyhlášení nezávislosti (Vlavinou, 2014, s. 319; Human Rights Watch, 2013). Hnutí navíc dle některých zdrojů značně slábne a to především v souvislosti s činností Mezinárodní podpůrné mise ve Středoafričké republice (MISCA) a milic anti-balaka (Vlavinou, 2014, s. 323). Středoafričská republika je unitárním státem a případ tak nesouhlasí s tezí Pavkovic a Radana (CIA World Factbook, 2014/2015, s. 148-149).

Somálské hnutí Al-Šabáb, které se označuje za sunitsko-salafistickou organizaci, se vytvářelo okolo roku 2005 a to především v jižní a střední části Somálska (Mueller, 2016, s. 1, 7). Jeho cílem je vytvoření státu založeného na právu šaría (Pham, 2011a, s. 170). V Somálsku navíc již od roku 1988 až do současnosti probíhá občanská válka, do které je hnutí také zapojeno, avšak nyní je válka ve fázi deeskalace (Centre for Systemic Peace, 2016). Hnutí má 2000 vojáků a v současnosti je považováno za nejsilnější somálskou opozici (Africa Research Bulletin, 2012, s. 19135; Mueller, 2016, s. 1). Spojené státy, Kanada, Velká Británie a další země Al-Šabáb označují za teroristickou organizaci (Pham, 2011b, s. 134). Al-Šabáb kontroluje velkou část somálského území s výjimkou vyhlášených avšak neuznaných států Puntland a Somaliland (Pham, 2011a, s. 156). Hnutí je navíc spřízněné s teroristickou organizací Al Kajda a spojeno s hnutím Ras Kamboni (Pham, 2011a, s. 172). Proti hnutí se však postavila vlády Keni, která v roce 2011 provedla invazi do oblasti okupované Al-Šabábem (Mueller, 2016, s. 12). Somálsko je federativním státem od roku 2012, tedy až po vzniku hnutí Al-Šabáb a případ tak neodpovídá teorii Pavkovic a Radana (Mushtaq, 2014, s. 13).

Příloha č. 1: Tabulka: Aktivní separatistická hnutí v Africe

Stát	Státní zřízení (od roku)	Region(y)	Hnutí/Politická organizace	Rok vzniku	Cíl	Síla
Alžírsko	unitární (1963)	Kabylie	Hnutí za autonomní Kabylii (MAK)	2001	nezávislost	
Angola	unitární (1975)	Cabinda	Fronta za osvobození enklávy Cabinda (FLEC)	1975	nezávislost	1200 vojáků
Demokratická republika Kongo	unitární (1960)	Katanga	Mai Mai Kata Katanga	2011	nezávislost	
Etiopie	federace (1995)	Ogaden	Ogadenská národně osvobozenecá fronta (ONLF)	1984	nezávislost	2000-3000 vojáků
		Oromie	Oromská osvobozenecá fronta (OLF)	1. polovina 70. let 20. století	nezávislost	5000 vojáků

Jihoafrická republika	unitární (1910)	Kapsko	Africká hnutí odporu (AWB)	1973	nezávislost	2000 vojáků/několik tisíc sympatizantů
Keňa	unitární (1963)	Mombasa, její okolí a pobřežní oblasti	Mombasská republikánská rada (MRC)	1999	nezávislost	1.5 milionu členů dle MRC/100 000 dle analytiků
Komory	federace (1975)	Nzwani (Anjouan)	Anjouanské lidové hnutí (MPA)	1997	nezávislost	
Libye	unitární (1963)	Tibu	Tibuská fronta za záchranu Libye	2007	názorové štěpení	
Mali	unitární (1960)	Azawad	Národní hnutí za osvobození Azawadu	2011	nezávislost	9000-10 000 vojáků
Namibie	unitární (1990)	Caprivi	Caprivská osvobozenická fronta/hnutí	1994	nezávislost	
Nigérie	federace (1960)	Biafra	Hnutí za aktualizaci suverénního státu Biafra	1999	nezávislost	6 milionů členů
		Borno, Yobe	Boko Haram	2002	islámský chalífát	4000-6000 vojáků
		Delta Nigeru	Hnutí za emancipaci Delty Nigeru	2005	vyšší práva regionu	15 000 vojáků
		Oduduwa	Lidový Kongres Oduwa	1994	vyšší míra autonomie	4,8 milionu členů dle hnutí/15 000 dle analytiků
Senegal	unitární (1960)	Casamance	Hnutí demokratických sil v Casamance	1982	nezávislost	2000-4000 vojáků
Středoafriická republika	unitární (1960)	severní muslimské regiony	aliance Séléka (Unie demokratických sil pro jednotu UFDR, Unie republikánských sil UFR, Konvence	2005/2008	vyšší míra autonomie	20 000 vojáků

			patriotů pro spravedlnost a mír CPJP)			
Súdán	federace (1985)	Beja	Kongres Beja	1958	vyšší míra autonomie	
		Jižní Kordofán, státy Modrého Nilu	Súdánské lidové osvobozené hnutí/armáda severu (SPLM/A-N)	2011	názorové štěpení	
Somálsko	federace (2012)	jižní a střední oblasti Somálska	Al-Šabáb	2005	stát založený na právu šaría	2000 vojáků

Zdroje: Africa Research Bulletin, 2012, 2014; Akanji, 2015; AWB, 2016; Baas, 2013; Badri, 2014; Baker, 2001, 2009; BBC, 2009; Bihonegn, 2015; Bloom, Kaplan, CFR, 2007; CIA World Fact Book, 2012/2013, 2014/2015; Comwell, 2005; Daily Mail, 2015; De Alessi, 2013; FAS, 1999; Global Security, 2012, 2015; Gouvernement du Sénégal; Government of Namibia, 1990; Guichaoua, 2009; Horn of Africa Bulletin, 2013; Inman, Rubinfeld, 2011; International Crisis Group, 2013; IRIN, 2012; Irvine, 1984; Jalata, 2014; Jalata, Schaffer, 2013; Kam Kah, 2014; Les Observateurs, 2012; MAK, 2014; Martin, Weber, 2014; Mattes, 2016; Melber, 2009; Middle East Journal, 1963; Mueller, 2016; Mushtaq, 2014; Notholt, 2009; Okonta, 2014; OLF, 2009; ONLF, 2015; Onuoha, 2011; Oriola, Haggerty, Knight, 2013; Pantuliano, 2006; Pham, 2011; The Telegraph, 2008; Theobald, 2015; Vlavourou, 2014; Voll, 2015; Wanda, 2016; Watts, 2007; Wing, 2013; Ziegler, 2005.

Poznatky o jednotlivých hnutích shrnuje tabulka (viz výše). Ta demonstruje datum vzniku hnutí i stávajícího státu, cíl daného hnutí, počet vojáků či členů hnutí a nakonec, zda se hnutí vytvořilo v unitárním či federativním státě. Z tabulky je patrné, že nejčastějším požadavkem současných ozbrojených separatistických hnutí v Africe je úplná nezávislost konkrétního regionu a vytvoření tak nového státu. Dále také ukazuje, že větší část hnutí se utvořila již v minulém století a působí tedy v daných státech dlouhodobě.

Na základě počtu členů či vojáků a dalších vlivů, jako například mezinárodní podpory či podpory obyvatel je možné zhodnotit potenciální šance na úspěch jednotlivých hnutí. Největší šance na úspěch tak pravděpodobně bude mít keňská Mombasská republikánská rada, malijské Národní hnutí za osvobození Azawadu, nigerijské Hnutí za

aktualizaci suverénního státu Biafra, Hnutí za emancipaci Deltu Nigeru a Lidový kongres Oodua, súdánský Kongres Beja, středoafriická aliance Séléka a somálský Al-Šabáb.

Pokud jde o zhodnocení teorie Pavkovic a Radana (2007) ohledně utváření separatistických hnutí ve federativních státech či státech, které mají alespoň zkušenost s federativními prvky, větší část zmíněných hnutí této teorii odpovídá. Konkrétně jedenáct hnutí souhlasí s jejich tezí, sedm nesouhlasí a dva případy souhlasí částečně. Částečně z toho důvodu, že hnutí se vytvořilo dříve před federativní zkušeností, avšak k eskalaci sporu došlo až po této zkušenosti, a tak mohly federativní prvky sehrát významnou roli.

K vypuknutí ozbrojeného konfliktu pak ze zmíněných případů došlo v polovině z těchto případů, tedy v deseti.

Následující část bakalářské práce se věnuje čtyřem konkrétním případům současných separatistických hnutí a to těm, ve kterých došlo k propuknutí ozbrojeného konfliktu na základě aktivit těchto hnutí. Tyto čtyři případové studie ukazují, jak hnutí vznikala, jaké cíle si stanovila, jaké prostředky hnutí využívají či jakou mají případnou šanci na úspěch. Konkrétně se jedná o případové studie Mai Mai Kata Katanga, Oromské osvobozené fronty, Súdánského lidově osvobozené hnutí/armády severu a Boko Haram.

3. Případové studie separatistických hnutí

3.1 Demokratická republika Kongo, Mai Mai Kata Katanga

Prvním příkladem v současnosti aktivního afrického separatistického hnutí je hnutí Mai Mai Kata Katanga v regionu Katanga Demokratické republiky Kongo (viz. příloha č. 2). Hnutí spadá do Zoharovy (2016) kategorie secesionistických ozbrojených nestátních aktérů.

Hnutí Mai Mai Kata Katanga se snaží o nezávislost regionu Katanga od roku 2011, avšak není to poprvé, kdy se takovéto snahy v tomto regionu objevily (Africa Research Bulletin, 2014, s. 20030). Katanga je část Demokratické republiky Kongo bohatou na měď a kobalt a skupina převažující v tomto regionu cítí nedostatečný benefit z těchto zdrojů, ale zároveň i odcizení od zbytku obyvatel celého státu zdůrazňované především z etnického hlediska (Africa Research Bulletin, 2014, s. 20030; Castellino, in Pavkovic and Radan, 2011, s. 122-123). První pokusy o odtržení regionu od stávajícího státu Demokratické republiky Kongo proběhly již v roce 1960 a díky mezinárodní podpoře byly částečně úspěšné, avšak již o tři roky později byla Katanga opět integrována k původnímu státu za intervence Organizace spojených národů (Castellino, in Pavkovic and Radan, 2011, s. 122-123).

Současné snahy o nezávislost Katangy byly eskalovány útekem warlorda a vůdce Mai Mai milicí Gédéona Kyungu Mutangaeho z vězení v září 2011, jelikož po jeho úniku došlo k rozpoutání či zesílení násilí probíhajících nejen v Katanze ale i v jiných regionech země (Global Security, 2014). Právě v této době došlo k zformování hnutí Mai Mai Kata Katanga v oblasti tzv. Trojúhelníku smrti okolo měst Manono, Mitwaba a Pweto (Africa Research Bulletin, 2014, s. 20030). V případě katanžského regionu hrozí, že zde dojde k výrazné humanitární krizi (Global Security, 2014). Podle Kanceláře OSN pro humanitární záležitosti bylo na počátku roku 2013 316,000 přemístěných osob z tohoto regionu a v půlce roku 2013 se jednalo již o 400,000 osob (Global Security, 2014, Africa Research Bulletin, 2014, s. 20030).

Přímo název tohoto hnutí zahrnuje i jeho jasný cíl. Kata Katanga v překladu ze svahilštiny, tedy jazyka převládajícím v tomto regionu, znamená „odtrhnout Katangu“ (Africa Research Bulletin, 2014, s. 20030). Pokud jde o jeho již zmíněné zásoby minerálů, nalézá se v Katanze až 34% světových zásob kobaltu a 10% světových zásob mědi a také významné zásoby cínu a coltanu, což z regionu činí nejatraktivnější region

z Demokratické republiky Kongo pro zahraniční investory (BBC, 2013, UNHCR, 2014). Lubumbashi, tedy hlavní centrum Katangy je díky tomu středem mnoha konžských největších důlních společností (Bloomberg, 2013). Zdejší obyvatelé však pociťují nedostatečný příliv benefitů z bohatosti svého regionu ze strany centrální vlády stávajícího státu a usilují o změny v této oblasti politiky a od svého opětovného integrování k Demokratické republice Kongo v roce 1963 opakovaně i o osamostatnění Katangy.

V roce 2006 se objevila naděje pro Katangu ale i ostatní regiony Demokratické republiky Kongo v podobě nové federální konstituce, která v sobě zahrnovala výrazné decentralizační prvky, které by znamenaly významné výhody pro příjmy jednotlivých regionů země (UNHCR, 2014). Provincie státu by si tak díky těmto změnám v ústavě mohly ponechávat až 40% z výtěžků z těžby (UNHCR, 2014). Samotný region Katangy by pak také byl dále rozdělen do čtyř menších částí (UNHCR, 2014). Současný prezident Demokratické republiky Kongo Joseph Kabila však i nadále selhává v uskutečňování těchto změn, které však nevítá ani severní část Katangy, jelikož výraznější podíl zdrojů se nalézá v jižní části této provincie (UNHCR, 2014). Ani tento fakt tak nepřispívá k uklidnění aktuálního konfliktu.

Mezi hnutím Mai Mai Kata Katanga v současnosti probíhá ozbrojený konflikt, který označuje *Centre for Systemic Peace* jako etnické násilí s magnitudou společensko-systémových dopadů konfliktu 1 (Centre for Systemic Peace, 2016). Počet obětí přímo spojených s tímto konfliktem se v současnosti odhaduje na 750 (Centre for Systemic Peace, 2016). Intenzita tohoto konfliktu je tedy zatím stále nízká, což potvrzují i data shromážděná uppsalskou univerzitou (Uppsala University, 2016).

V katanžském regionu nepůsobí pouze Mai Mai Kata Katanga, avšak také hnutí Mai Mai Gedeon a Corak Kata Katanga (BBC, 2013). Ozbrojená skupina Mai Mai Gedeon je hnutí volně přidružené k Mai Mai Kata Katanga a stejně tak je vedené Gedeonem Kyngu Mutangou za prosazení nezávislosti regionu (BBC, 2013). Hnutí Corak Kata Katanga, čili Koordinace pro referendum o sebeurčení pro Katangu je skupina se stejnými cíli jako obě již zmíněné skupiny, avšak její kořeny spadají již do šedesátých let, kdy její členové bojovali za separaci Katangy v ozbrojené skupině Katanžští tygři (BBC, 2013).

Všechny tyto skupiny, především tedy Mai Mai Kata Katanga, však volí taktiky, které nemají velké šance na vyjádření podpory ze strany civilistů. Velice často zde dochází k útokům na vesnice, při kterých milice tohoto hnutí vypalují domy, unášejí či znásilňují ženy a vraždí a mrzačí tamější obyvatelstvo (Africa Research Bulletin, 2014, s. 20030). Mnoho obyvatel Katangy je tak nuceno svůj region opustit a velká část odchází do uprchlického tábora ve městě Pweto na hranici Demokratické republiky Kongo se Zambií (BBC, 2013). Milice hnutí Mai Mai Kata Katanga a konkrétně hlavně jejich vůdce Gedeon se stále snaží verbovat nové bojovníky, kterým slibuje především výraznější benefity z těžby v tomto regionu, pokud jejich boj bude úspěšný (BBC, 2013). Značným problémem neoblíbenosti těchto milic je i fakt, že zde dochází k verbování mnoha dětí do boje (Africa Research Bulletin, 2014, s. 20030). Jednotlivé milice separatistického hnutí Mai Mai Kata Katanga působí převážně v menších skupinách, avšak pro větší a důležitější operace, jako například opakovaná okupace hlavního centra regionu Lubumbashi, se seskupují v jeden velký celek (UNHCR, 2014). Naproti tomu vojáci z oddílů FARDC, tedy Ozbrojených sil Demokratické republiky Kongo, také velice často zabíjejí a mučí civilní obyvatelstvo, což vede k odmítnutí i státní strany konfliktu (Africa Research Bulletin, 2014, s. 20030).

V oblasti navíc již od roku 1999 působí mise OSN MONUSCO, která v souvislosti s vypuknutím konfliktu mezi Mai Mai Kata Katanga a centrální vládou Demokratické republiky Kongo, navyšuje počet svých jednotek v zemi (Africa Research Bulletin, 2014, s. 20030). Hnutí tedy tento fakt spolu s odporem veřejnosti značně oslabuje, a úspěch hnutí tedy není příliš pravděpodobný.

3.2 Etiopie, Oromo Liberation Front

Dalším africkým separatistickým hnutím v současnosti aktivním je Oromská fronta za osvobození (Oromo Liberation Front/OLF) v etiopském regionu Oromie (viz. příloha č. 3). V rámci Zoharovy (2016) typologie spadá do kategorie secesionistických nestátních aktérů.

Oromská fronta za osvobození existuje v Etiopii již od sedmdesátých let minulého století a bojuje proti etiopské centrální vládě s cílem prosadit své právo na národní sebeurčení, které je v současné etiopské konstituci zaneseno, avšak jeho reálná aplikace je omezena značnými limity, a pak především vytvořit nezávislý stát Oromie (Jalata, 2014, s. 136; Oromo Liberation Front, 2009). Tato politická organizace vnímá celý národ

Oromo jako po století utlačovaný a zneužívaný ze strany „abyssijské (etiopské) koloniální vlády“ (Oromo Liberation Front, 2009). Jejich cílem je však také vytvořit vládní systém, který by byl založen na principech tzv. systému Gadaa (Jalata, Schaffer, 2013, s. 287; Oromo Liberation Front, 2009). Hnutí se již například podařilo prosadit možnost psát a číst ve svém vlastním jazyce qubee v roce 1991, ač se centrální vláda i nadále snažila prosadit amharštinu (Jalata, 2014, s. 123).

Hnutí OLF odmítalo v počátku politiku především aktuálního tigrejského režimu, který byl nastolený v roce 1991 a dle Oromské fronty za osvobození nepřipouštělo národu Oromo jeho právo na zvolení si suverenity, pod kterou by tento národ byl ochoten žít (Oromo Liberation Front, 2009). Hnutí má dle proklamací jeho členů 5000 vojáků (Oromo Liberation Front, 2009).

Oromo je třetí nejvíce zastoupenou národností na celém africkém kontinentu a má svůj vlastní jazyk, oromštinu i specifické náboženství a tradice lišící se od zbytku etiopského státu, které dle mnohých akademiků sahají až do šestnáctého století (Jalata, 2014, s. 119-120). Oromský jazyk byl navíc centrální vládou Etiopie v minulosti zakázán (Uppsala University, 2016). Mimo zákon byly postaveny i nezávislé politické organizace Oromo či oromští novináři a spisovatelé (Jalata, Schaffer, 2013, s. 291). Národ Oromo má mimo jiné i svůj speciální systém pro uspořádání jak politické sféry života, tak i kulturní a sociální, tzv. systém Gadaa (Jalata, 2014, s. 120-121, 137).

Odlišnosti mezi vlastním národem a zbytkem Etiopie spolu s nesouhlasem se stávajícími politickými elitami jsou tedy pravděpodobně hlavními živnými podmínkami pro oromský separatismus. K těmto snahám může přispívat také fakt, že Oromie je zemědělsky nejbohatším regionem Somálského poloostrova s významnými zásobami kávy, koření či minerálních zdrojů (Oromo Liberation Front, 2009). Právě díky vlastnictví těchto zdrojů se národ Oromo cítí být vykořisťován centrálními elitami Etiopie. Vliv má jistě i to, že Oromská fronta za osvobození vnímá etiopské centrum jakožto ovládající koloniální moc omezující svobody tohoto národa a potlačující jejich specifické prvky (Jalata, 2014, s. 123-4).

Mezi hnutím Oromská osvobozenecská fronta a etiopskou vládou probíhá navíc od roku 2007 ozbrojený konflikt, který zasahuje výrazně i do regionu Ogaden a i v tomto případě se jedná o případ etnického násilí s magnitudou společensko-systémového dopadu konfliktu 1 (Centre for Systemic Peace, 2016). Počet obětí tohoto konfliktu se do

poloviny tohoto roku vyšplhal na 3000 osob (Centre for Systemic Peace, 2016). V druhé polovině roku 2015 byl konflikt ve fázi deeskalace, nyní je však znovu označen za aktivní (Centre for Systemic Peace, 2015, 2016). Databáze konfliktů univerzity v Uppsale hodnotí tento konflikt v současnosti jakožto konflikt spíše menšího významu, avšak s mírným nárůstem intenzity v letošním roce (Uppsala University, 2016). Intenzita konfliktu je tedy spíše nízká, avšak konflikt stále trvá.

Výraznějším impulsem pro zažehnutí současných bojů byla ofenziva proti rebelským skupinám ze strany centrální vlády v roce 2006, přestože nebyla zcela úspěšná (Uppsala University, 2016). Do konfliktu mezi vládou a skupinami OLF se navíc od roku 2010 zapojuje i vláda Keni, která spolupracuje s etiopskou vládou a snaží se zabránit Oromské frontě za osvobození v jejich aktivitách (Uppsala University, 2016). Tyto zákroky proti hnutí OLF ze strany keňských složek zahrnují například i hromadné zatýkání a deportace vojáků těchto skupin (Uppsala University, 2016). Naopak na straně Oromské osvobozené fronty však stojí vlády Eritrey (Africa Research Bulletin, 2007, s. 17013-14).

Režim však proti skupinám Oromo vyhlásil válku již v devadesátých letech minulého století a označil Oromskou osvobozenou frontu za ilegální (Jalata, Schaffer, 2013, s. 291). A mezi lety 1999 a 2000 v oblasti Oromie probíhal první konflikt pramenící z aktivit tohoto hnutí, který byl označen za etnickou válku a vyžádal si 2000 obětí (Centre for Systemic Peace, 2016).

Pokud jde o postup Oromské fronty za osvobození v prosazování svých cílů, organizace se ve svých dřívějších prohlášeních stavila proti terorismu a vnímala ho dokonce jako akt zoufalosti (Oromo Liberation Front, 2005). Ochotna k boji byla dle svých prohlášení pouze v případě sebeobrany a jen proti etiopské vládě a nikoliv proti civilistům (Oromo Liberation Front, 2005). Ve skutečnosti však v současné době tato skupina přiznává, že byla dle svých slov nucena okolnostmi sáhnout po zbrani (Oromo Liberation Front, 2009). Velice často zde dochází k užívání násilí, ke kterému se však většinou nehlásí ani jedna ze zneprátených stran. Hnutí OLF bylo navíc v roce 2011 zákonodárci prohlášeno za teroristickou skupinu (Al Jazeera, 2014). Problémem zůstávají také přeshraniční útoky hnutí v Keni a Somálsku (Uppsala University, 2016).

Taktikami hnutí OLF bývají časté protesty proti etiopské vládě či v poslední době i značný rozmach internetového aktivismu (Al Jazeera, 2014). Příkladem protestů mohou být ty z května roku 2014, kdy vzbouřenci, především z řad oromských studentů,

reagovali odmítavě na plán centrální etiopské vlády rozšířit hlavní město Addis Abeba dále do regionálního státu Oromie, jelikož OLF vnímají hlavní město, které oni sami nazývají Finfinne, jako oromské a nikoliv etiopské město (Al Jazeera, 2014, BBC, 2014). Nároky na Addis Abebu si kladou obě strany, avšak hlavní etiopské město je zcela obklopené územím Oromie, což značně komplikuje boje o něj (BBC, 2014). Během těchto protestů navíc došlo k zavraždění několika studentů, k čemuž se však opět nehlásí ani vládní strana ani separatistické hnutí (BBC, 2014).

I internetový aktivismus tohoto hnutí pochází hlavně ze strany studentů, kteří jsou často součástí skupin Oromské fronty za osvobození a projevuje se často v podobě propagandy povzbuzující oromský nacionalismus (Al Jazeera, 2014). O to se pokoušejí například prostřednictvím informací ohledně právě probíhajících protestů nebo fotek mrtvých z těchto nepokojů (Al Jazeera, 2014). Právě tento způsob prosazování cílů rebelského hnutí OLF se setkává s největším nárůstem a také úspěchem u oromských civilistů (Al Jazeera, 2014). Mladší členové těchto separatistických hnutí také založili *Oromo Media Network* pro snazší předávání těchto informací veřejnosti (Al Jazeera, 2014).

Toto hnutí však často zažívá spory i ve svém vlastním centru mezi dvěma hlavními křídly a to křesťanským a muslimským či animistickým křídlem, přičemž první z nich bývá spíše intelektuální a radikální povahy, kdežto muslimská část je více tradicionalistická (Uppsala University, 2016). Rozdíl mezi těmito skupinami je ovšem také geografický. Křesťanské skupiny tohoto hnutí se vyskytují na západě Oromie, naproti tomu skupiny muslimské a animistické jsou seskupeny na východě a jihu regionu (Uppsala University, 2016). I tyto odlišnosti mohou komplikovat fungování hnutí a především jejich šance na úspěch.

Oromská osvobozenecská fronta má tedy výhodu podpory Eritrey, avšak naopak proti ní stojí kromě etiopské vlády i keňská vláda a i kvůli výše zmíněným vnitřním rozporům mezi členy hnutí, se jedná o hnutí s menšími šancemi na úspěch.

3.3 Súdán, Sudan People's Liberation Movement/Army-North (SPLM/A-N)

Dalším v současnosti aktivním hnutím je SPLM/A-N, tedy Súdánské lidové osvobozenecské hnutí/armáda severu, které je aktivní od roku 2011 v oblasti Jižního Kordofánu a států Modrého Nilu (viz. příloha č. 4) (De Alessi, 2013, s. 86-87). Hnutí

spadá do kategorie secesionistických nestátních aktérů v rámci typologie Erana Zohara (2016).

Hnutí vzniklo po osamostatnění Jižního Súdánu od stávajícího súdánského státu, a to odpojením od jihosúdánského hnutí SPLM/A, tedy Súdánského lidového osvobozenického hnutí/armády (De Alessi, 2013, s. 86-87). Hnutí z počátku působilo jakožto opoziční politická strana, avšak poté, co bylo súdánskou vládou označeno za nelegální, tak se radikalizovalo a transformovalo do ozbrojeného separatistického hnutí (De Alessi, 2013, s. 86-87).

Súdánské lidové osvobozenické hnutí severu bojuje proti centrálním elitám především proto, že pocítují socio-ekonomickou a politickou marginalizaci těchto dvou súdánských provincií ze strany dominantně arabské vlády a značné kulturní a etnické odcizení od zbytku stávajícího státu (De Alessi, 2013, s. 85-87). Tyto skupiny v jižní části Súdánu se navíc cítí být více spřízněné s Jižním Súdánem nežli se státem, kterého jsou momentálně součástí (Uppsala University, 2016). Hnutí aktivní v Jižním Kordofánu a státech Modrého Nilu také vyčítá centrální vládě Súdánu, že zahrnula tyto dvě provincie do svého území, aniž by tento krok jakkoliv konzultovala s jejich obyvateli, i to, že se v této zemi stále neodehrávají demokratické volby (Uppsala University, 2016). Po odtržení Jižního Súdánu v roce 2011 a ukončení bojů v této oblasti země byla dvěma regionům také přislíbena konzultace jejich bezpečnostního uspořádání, k čemuž dodnes stále nedošlo (Uppsala University, 2016).

Hlavním cílem tohoto hnutí aktivní v jižní části Súdánu však není primárně secese ze stávajícího státu, ale hnutí se dožaduje sebeurčení oblastí Jižního Kordofánu a států Modrého Nilu (De Alessi, 2013, s. 88). Hnutí je však v otázce konkrétní podoby tohoto sebeurčení značně názorově rozdělené, jelikož část hnutí požaduje pouze vyšší míru autonomie, či nemarginalizaci nearabského obyvatelstva a konkrétně těchto dvou oblastí, avšak někteří členové volají po úplné samostatnosti regionu (De Alessi, 2013, s. 88).

V současnosti probíhá mezi Súdánským lidovým osvobozenickým hnutím/armádou severu a Súdánskou centrální vládou ozbrojený konflikt. Tento konflikt v súdánských provinciích Jižní Kordofán a státy Modrého Nilu trvá od roku 2011, kdy došlo k vyhlášení nezávislosti Jižního Súdánu (Centre for Systemic Peace, 2016, Global Security, 2014). Konflikt propukl nejprve v Jižním Kordofánu v červnu 2011 a následně pak ve státech Modrého Nilu v září téhož roku (Global Security, 2014). Podle dat shromážděných *Centre for systemic peace* se jedná o etnické násilí s magnitudou

společensko-systémového dopadu konfliktu 1 a počtem dosavadních obětí přímo spojených s tímto konfliktem 4000 (Centre for Systemic Peace, 2016). Také univerzita v Uppsale označuje konflikt jako méně intenzivní a to především od roku 2013 (Uppsala University, 2016).

Ke konci roku 2011 vytvořilo toto hnutí alianci s dalšími třemi skupinami bouřícími se proti vládě v Chartúmu (Uppsala University, 2016). Vznikla tak SRF – Súdánská revolucionářská fronta zahrnující kromě Súdánského lidového osvobozenického hnutí severu také JEM – Hnutí za spravedlnost a rovnost, SLM/A – Súdánské osvobozenické hnutí/armáda a SLM/A (MM), tedy Súdánské osvobozenické hnutí/armáda – Minni Minawi frakce (Uppsala University, 2016). Tyto skupiny spojila snaha o zastavení marginalizace nearabských obyvatel Súdánu ze strany centrální vlády a režimu prezidenta Bashira, a o vytvoření režimu nového (Zohar, 2016, s. 428). Aliance je aktivní kromě Jižního Kordofánu a států Modrého Nilu také v dárfúrském konfliktu, který je s tímto konfliktem úzce propojen a to především právě skrze toto spojení rebelských skupin (Uppsala University, 2016, Zohar, 2016, s. 428).

Súdánské lidové osvobozenické hnutí/armáda severu používá pro své cíle především veřejné protesty a stejně jako súdánská armáda násilné prostředky. Často v těchto jižních provinciích dochází k zabíjení civilistů, bombovým útokům či zabírání strategických oblastí kvůli přírodním, ekonomickým či vojenským zdrojům a to z obou stran konfliktu (Global Security, 2014, De Alessi, 2013, s. 88-89). Příkladem obsazování strategicky významných částí súdánských regionů může být boj o město Habeela z března 2015, které je zásadním centrem mechanizovaného zemědělství země (Sudan Tribune, 2015). Pokud jde o bombové útoky, jejich četnost v roce 2013 dosahovala až šedesát za den a to včetně nočních bombardování (Sudan Tribune, 2013).

Centrální vláda Súdánu navíc odmítá vpustit na konfliktní území humanitární pomocníky, i přesto, že je k tomu vyzývána jinými státy i nevládními organizacemi, což přispívá ke směřování této oblasti k humanitární krizi (De Alessi, 2013, s. 88). Súdánská vláda humanitární pomoci brání proto, aby dohnala své obyvatele k útěku z těchto oblastí kvůli hladu a strachu (Global Security, 2014). Ze stejného důvodu útočí vládní armáda na civilisty a jejich majetky v průběhu období setby a sklizně, což však vede také k rozšiřování mnohých nemocí (Global Security, 2014, Sudan Tribune, 2013). Kromě úmrtí civilistů dochází také k rozsáhlému přemísťování obyvatelstva, podle přibližných

odhadů Organizace spojených národů bylo přemístěno nebo vážně zasaženo probíhajícími boji do roku 2014 až jeden milion civilistů (Global Security, 2014).

Přístupu humanitární pomoci však brání i Súdánské lidové osvobozené hnutí/armáda severu, která nad některými částmi těchto oblastí drží kontrolu (Global Security, 2014). Dá se tedy říci, že postupy obou stran jsou stejné, čímž se zvyšuje pravděpodobnost, že zde dojde ke zmiňované humanitární krizi.

Hnutí je tedy posíleno svým spřízněním s dalším súdánským ozbrojenými skupinami v alianci Súdánské revolucionářské fronty a podporou ze strany vlády Jižního Súdánu. Naopak však hnutí značně oslabují vnitřní spory, které jsou vedeny převážně o konkrétní podobu sebeurčení dvou oblastí. Počet členů hnutí není znám, avšak z výše zmíněných informací je možné říci, že se nejedná o marginální hnutí, avšak jeho šance na úspěch nejsou pravděpodobně velké.

3.4 Nigérie, Boko Haram

Hnutí Boko Haram v Nigérii je aktivní od roku 2002 a to především v regionech Borno a Yobe (viz. příloha č. 5) (Akanji, 2015, s. 61-62). V rámci typologie Erana Zohara (2016) můžeme hnutí zařadit do kategorie globálně revolučních nestátních aktérů.

Hnutí bylo ve svých počátcích velice malou skupinou mladých islamistických aktivistů, převážně studentů, na severovýchodě Nigérie ve státě Yobe (Voll, 2015, s. 1182). Hnutí bylo založeno Muhammadem Yusufem s cílem bojovat proti politice centrální vlády Nigérie, která dle něj byla zkorumpovaná a šířit své učení, které se opírá o puritánský salafismus (Nyuykonge, 2016, s. 29; Voll, 2015, s. 1183; Akinola, 2015, s. 3). Současný nigerijský stát navíc vnímá hnutí Boko Haram jako odpadlické zřízení (Akinola, 2015, s. 3). Od roku 2009, po zabití Muhammada Yusufa začalo hnutí bojovat za ovládnutí regionu (Voll, 2015, s. 1183).

Hlavním cílem hnutí je vytvoření islámského státu, který bude založený primárně na právu šaría (Akanji, 2015, s. 62). Boko Haram se také staví proti západní civilizaci, čemuž odpovídá i jeho název, který v překladu znamená „západní civilizace (boko) je zakázána (haram)“ (Voll, 2015, s. 1183). Konkrétně to například znamená odmítání právních, homosexuality, avšak i filmů či alkoholu (Voll, 2015, s. 1190).

Od roku 2011 je Boko Haram rozdělené do čtyř skupin, přičemž každá má svého vůdce a cíle, avšak ideologie a boj proti centrální nigerijské vládě tyto skupiny spojují (Global Security, 2015). Hnutí je navíc označováno za teroristickou organizaci (Voll,

2015, s. 1182). Počet jeho vojáků je Spojených států odhadován na 4000 až 6000 (Global Security, 2015). Hnutí je navíc podporováno další teroristickou organizací, Al Kajdou, která hnutí podporuje především ve formě výcviku jejích vojáků (Gam Nkwi, 2014, s. 21).

Od roku 2009 probíhá mezi Boko Haram a vládou Nigérie konflikt koncentrovaný především v severovýchodních provinciích Borno a Yobe (Global Security, 2015). V tomto případě se jedná o občanskou válku (Centre for Systemic Peace, 2016). Dopady konfliktu se v současnosti pohybují kolem magnitudy společensko-systémového dopadu konfliktu 3 a počet obětí probíhajících bojů je momentálně 12 000 (Centre for Systemic Peace, 2016). Stejně tak data shromážděna uppsalskou univerzitou potvrzují vyšší závažnost konfliktu, který také označují za válku a to především od roku 2013, ve kterém došlo k značné eskalaci bojů (Uppsala University, 2016). Jedná se tedy o nejintenzivnější konflikt ze čtyř zmiňovaných příkladů. Důležitou událostí přispívající k intenzivním bojům bylo vyhlášení chalífátu a Islámského státu v částech nigerijských provincií Borno a Yobe 24. srpna 2014 (Global Security, 2015). Islámský stát vyhlášený Boko Haram byl navíc později označen teroristickou organizací Islámský stát za její provincii (Voll, 2015, s. 1194).

Hlavními projevy islamistického hnutí Boko Haram při prosazování jejich cílů jsou ozbrojené útoky například na školy, kostely, vládní úřady, mediální domy, banky nebo trhy za účasti vojáků verbovaných převážně v severní části Nigérie z etnické skupiny Kanuri, přičemž počet těchto bojovníků je v současnosti odhadován na 4000 až 6000 (Gam Nkwi, 2014, s. 17, 18, 21; Akanji, 2015, s. 63). Jak uvádí Akinola, tito vojáci také zabíjejí jak křesťany, tak umírněné muslimy (2015, s. 10). Hnutí velice často využívá sebevražedných bombových atentátníků a v současnosti pro tento účelem čím dál častěji využívá i ženy (Ottoh, 2015, s. 33-34). Ozbrojené složky Boko Haram jsou navíc velice dobře vybavené a trénované a celé hnutí má významné finanční zdroje a příjmy, které často pocházejí z pirátství či krádeží (Global Security, 2015). Nigerijská armáda proti těmto bojovníkům používá různé typy tvrdého násilí a velice často povstalce raději zavraždí, nežli uvězní (Global Security, 2015). Hnutí však také využívá internetový aktivismus a to především sociální média včetně Youtube či Twitteru a také mobilních telefonů pro šíření svých zpráv a výhružek nigerijské vládě i civilnímu obyvatelstvu (Akanji, 2015, s. 62).

Na severovýchodě Nigérie i ve střední části této země tak velice často dochází k bombovým útokům, vraždění, únosům nebo ničení majetků a to jak ze strany vládních ozbrojených složek, tak ze strany povstaleckých skupin Boko Haram (Gam Nkwi, 2014, s. 17, 18, 21; Ottoh, 2015, s. 32-33). V roce 2012 byl navíc vyhlášen stát nouze ve třech státech na severu Nigérie a to ve státech Adamawa, Borno a Yobe (Nyuykonge, 2016, s. 31).

V poslední době se také v severovýchodních částech Nigérie seskupují dobrovolné městské stráže známé pod názvem Civilian Joint Task Force, čili Civilní spojené pracovní síly, které mají chránit svá území před ozbrojenými útoky Boko Haram a tato obrana je ve většině případů úspěšná (Global Security, 2015).

Do konfliktu se zapojují i jiné africké státy, konkrétně Niger, Kamerun a Čad, které v lednu 2015 spustili regionální armádní kampaň na pomoc Nigérii v boji s Boko Haram a to konkrétně vytvořením Multinational Joint Task Force, tedy Vícenárodní spojené pracovní síly (Akanji, 2015, s. 68). Africká unie dokonce povolila vytvoření regionálních sil, do kterých se krom výše zmíněných států zapojil také Benin, a žádala po Radě bezpečnosti OSN, aby zde udělila mandát k zahájení operace (Global Security, 2015). Do konfliktu se na straně nigerijské centrální vlády zapojují i mimoafrické státy a to konkrétně Spojené státy, Velká Británie, Francie a Čína, kteří do oblasti vysílají své experty, dodávají informace a potřebné vybavení (Gam Nkwi, 2014, s. 25). Právě asistence ze stran těchto států začala být výrazněji Nigérií využívána po únosu více než 200 dívek ze školy v Chiboku, která vyvolala výraznější mezinárodní reakce odsuzující tuto skupinu (Akinola, 2015, s. 14).

Hnutí Boko Haram má zvýšené šance na úspěch především díky svému spříznění s dalšími teroristickými organizacemi i díky šíři svých taktik, avšak právě kvůli těmto taktikám se nedá očekávat podpora veřejnosti. Proti hnutí se navíc staví na stranu nigerijské vlády i další státy.

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zmapování současných ozbrojených separatistických a secesionistických hnutí v Africe, která spadají do jedné ze čtyř kategorií ozbrojených nestátních aktérů dle typologie Erana Zohara, a demonstrování jejich cílů a potenciálních šancí na úspěch a to na základě počtu členů či vojáku nebo případné mezinárodní podpory, podpory obyvatelstva či utváření aliancí s jinými skupinami. Práce chtěla také zjistit, zda současná separatistická hnutí odpovídají teorii Pavkovic a Radana (2007) ohledně utváření separatistických hnutí ve státech federativních či se zkušeností s federativními prvky a také pak, zda v daných případech došlo k vypuknutí konfliktu. Cílem bylo také demonstrování příčin separatistických tendencí či konfliktů z nich pramenících, prostředky jednotlivých hnutí a povahy takto zaměřených konfliktů a to na čtyřech vybraných příkladech takovýchto hnutí.

Pro zmapování separatistických hnutí byla vytvořena tabulka se státy a konkrétními regiony, ve kterých se tato hnutí vyskytují, státním zřízením stávajících států, jejich cíli, rokem, ve kterém tato hnutí vznikla a silou na základě počtu bojovníků či členů, tedy v případech, kde se podařilo tento údaj zjistit. U některých hnutí tyto údaje dohledatelné nebyly, jelikož mnoho z nich nemá vlastní internetové stránky a ani média jim nevěnují příliš pozornosti. Těchto hnutí je v současnosti dvacet a to v patnácti afrických státech a většina z nich se vytvářela již v průběhu minulého století a jejich působení je tedy dlouhodobého charakteru. Větší část z nich, tedy čtrnáct, spadá do Zoharovy kategorie secesionistických aktérů, tři hnutí do kategorie etnicky založených aktérů a tři hnutí do kategorie globálně rovlučních aktérů. Pokud jde o konflikty pramenící z aktivit těchto skupin, ke konfliktu vedly tyto aktivity u poloviny ze zmíněných případů.

Většina separatistických hnutí aktivních na území Afriky požaduje odtržení od stávajícího státu a vytvoření státu nového. Pouhá čtyři z těchto hnutí za svůj cíl označují pouze vyšší míru autonomie v rámci státu, a to v podobě vyššího podílu na moci, vyššího příjmu z ekonomických zdrojů či vytvoření federální systému v daném státu. Dvě hnutí se výrazně názorově štěpí, pokud jde o jejich cíl a oscilují mezi úplnou nezávislostí a vyšší mírou autonomie. Dvě hnutí pak požadují vytvoření státu zakládající se na právu šaría.

Nakonec se dá souhlasit i s tvrzením Pavkovic a Radana ohledně zkušenosti států s autonomií či federativním zřízením, jelikož větší část zasažených států je nebo v minulosti byla federací, nebo jeho regiony mají zkušenost s vyšší mírou autonomie.

Největší šanci na úspěch z v současnosti aktivních separatistických hnutí v Africe mají pravděpodobně Hnutí za aktualizaci suverénního státu Biafra, Hnutí za emancipaci Deltu Nigeru a Lidový kongres Oodua v Nigérii, Národní hnutí za osvobození Azawadu v Mali, Mombasskou republikánskou radu v Keni, Hnutí za aktualizaci suverénního státu Biafra, Kongres Beja v Súdánu, alianci Séléka ve Středoafričské republice či somálský Al-Šabáb, která mají dostatečný počet vojáků či se jim dostává značné mezinárodní podpory či podpory obyvatelstva anebo se spojují do aliancí s jinými skupinami.

Roli v případném úspěchu pak mohou však hrát i zvolené cíle konkrétního hnutí. Větší naději na úspěch budou mít pravděpodobně hnutí s cílem získat pouze vyšší autonomii, nežli vytvořit samostatný stát, jelikož v tomto ohledu je pravděpodobnější dohoda s centrem. Znevýhodněná hnutí pak mohou být i ta, uvnitř kterých probíhají názorová štěpení týkající se samotného cíle hnutí.

Čtyřmi konkrétními příklady vybraných separatistických hnutí byly Mai Mai Kata Katanga v Demokratické republice Kongo, Oromo Liberation Front (Oromská fronta za osvobození) v Etiopii, Sudan People's Liberation Movement/Army-North (Súdánské lidové osvobozené hnutí/armáda severu) Súdánu a Boko Haram v Nigérii. Mai Mai Kata Katanga i Oromská osvobozené fronta deklarují za svůj cíl odtržení od stávajících států a vytvoření států nových. Pokud jde o Súdánské lidové osvobozené hnutí/armádu severu, ta jako svůj hlavní cíl označuje změnu politiky stávajícího vládního centra státu a vytvoření zcela nového vládního centra, avšak značná část členů hnutí volá po odtržení Jižního Kordofanu a států Modrého Nilu od existujícího státu. Boko Haram na severovýchodě Nigérie také usiluje o secesi ze stávajícího státního celku a vytvoření zcela nového Islámského státu v těchto regionech.

Projevy těchto hnutí jsou ve většině případů velice podobné. Při prosazování svých cílů volí převážně násilné prostředky, kterých však nevyužívají pouze proti vládním ozbrojeným silám, ale také proti civilnímu obyvatelstvu, což výrazně snižuje jejich šance na úspěch, jelikož tím přichází o potenciální podporovatele. Armády států ale proti těmto hnutím používají stejných taktik, tudíž ani ony často nemají podporu veřejnosti. Ve všech těchto případech v současnosti probíhá ozbrojený konflikt pramenící z aktivit zmíněných hnutí a to od roku 2013 v Demokratické republice, od roku 2007 v Etiopii, od roku 2011 v Súdánu a od roku 2009 v Nigérii, jedná se tedy o konflikty spíše dlouhodobé. Tyto konflikty jsou však spíše nižší intenzity, jelikož tři z vybraných případů vykazují magnitudu společenského dopadu 1 a jeden případ magnitudu 3.

K projevům afrických separatistických a secesionistických hnutí patří především různé formy násilí, ale i veřejné protesty či v případě Oromské fronty za osvobození v Etiopii a Boko Haram v Nigérii internetový aktivismus. Jako taktiku těchto hnutí lze vnímat i vytváření aliancí s jinými skupinami, které mají stejné či alespoň podobné cíle, což se dá pozorovat například v Súdánu, kde vznikla Súdánská revolucionářská fronta spojující čtyři skupiny bojující proti zdejší centrální vládě nebo v Demokratické republice Kongo, kde kromě Mai Mai Kata Katanga existuje více podobných hnutí, která jsou k tomuto volně přidružena a v některých situacích dochází ke spolupráci. Naproti tomu však dochází také ke štěpení uvnitř hnutí, jako v případě Oromské osvobozené fronty v Etiopii či Boko Haram v Nigérii.

Internetový aktivismus by mohl být neúspěšnější taktikou separatistických a secesionistických hnutí, jelikož jeho prostřednictvím je snazší získat na svou stranu veřejnost v daném státě. Ozbrojené útoky popularitu těmto hnutím pravděpodobně nezajistí a právě sympatie civilního obyvatelstva s rebelskými hnutími jsou pro jejich potenciální úspěch důležitým faktorem. Důležitým faktorem pak může být i zapojení jiných států do sporu a to jak ze stran samotných hnutí, tak ze stran centrální vlády a jedná se většinou o státy sousedící se zasaženým státem, avšak v některých případech se zapojují i státy mimoafrické, jak ukazuje případ Boko Haram.

Africký kontinent patří tedy v současnosti k oblastem světa s vysokým výskytem separatistických a secesionistických hnutí a zároveň často aktivity těchto hnutí vedou k vypuknutí separatistického či secesionistického konfliktu. Separatistické tendence velice často pramení z pocitu marginalizace určité části obyvatelstva obývajících konkrétní region stávajícího státu. Vytvoření jednotlivých hnutí pak může souviset i se státním uspořádáním či zkušeností obyvatel s jistou mírou autonomie, jak říkají Pavkovic a Radan. Avšak velká část těchto hnutí nemají příliš velké šance na úspěch, v čemž mohou hrát roli zvolené cíle i prostředky hnutí. Často však představují pro stát i jeho obyvatelstvo hrozbu.

Seznam použité literatury

Monografie

1. GLASSNER, Martin, FAHRER, Chuck. *Political Geography*. Third edition. 2004. John Wiley & Sons Inc. Pp. 619. ISBN 978-0-471-35266-2
2. HAM, Anthony. *Libya*. Lonely Planet. 2007. 272 s. ABN 36 005 607 983.
3. HOROWITZ, Donald. *Ethnic Groups in Conflict*. University of California Press: Berkeley and Los Angeles, California. 2000. 697 pp. ISBN 0-520-22706-9.
4. NOTHOLT, Stuart. *Fields of Fire: An Atlas of Ethnic Conflict*. Lulu.com. 2009. ISBN: 9780955465772.
5. PAVKOVIC, Aleksandar, RADAN, Peter. *Creating New States: Theory and Practise of Secession*. 2007. Ashgate Publishing Limited. 277 pp. ISBN 978-0-7546-7163-3.
6. PAVKOVIC, Aleksandar, RADAN, Peter. *The Ashgate Research Companion to Secession*. 2011. Ashgate Publishing Limited. 568 pp. ISBN: 9780754677024.
7. ROSŮLEK, Přemysl. *Politický secesionismus & Etické teorie: Allen Buchanan a jeho kritici*. Barrister & Principal. Brno, 2014. 172 pp. ISBN: 978-80-7485-037-0

Periodická

1. AKANJI, O. Olajide. Security Crisis in Nigeria: Boko Haram Insurgency and the Prospects of Peace. *Conflict Studies Quarterly*. 2015. Special Issue. Str. 58-73.
2. AKINOLA, Olabanji. Boko Haram Insurgency in Nigeria: Between Islamic Fundamentalism, Politics and Poverty. *African Security*. 2015. 8:1. Pp. 1-29. DOI: 10.1080/19392206.2015.998539.
3. BAAS, Saskia. Low-intensity conflict in Eastern Sudan: A comparative approach to the development of rebel groups. 2013. *Small Wars & Insurgencies*. Vol. 24. No. 3. Str. 518-535.
4. BADRI, Balghis. A Critical Analysis of the Evolution of Constitutions in Sudan. 2014. *Ahfad Journal*. Vol. 31. No. 1. Str. 3-17.

5. BAKER, Bruce. Separating the Sheep from the Goats among Africa's Separatist Movements. *Terrorism and Political Violence*. 2001. Vol. 13. No. 1. Str. 66-86.
6. BAKER, Bruce. Comoros: The Search for Viability. 2009. *Civil Wars*. Vol. 11. No. 3. Str. 215-233.
7. BIHONEGN, Tesfa. Federalization With a Constitutional Guarantee to Secession: Controversies, Paradoxes and Imponderables in Ethiopia. 2015. *Regional & Federal Studies*. Vol. 25. No. 1. Str. 45-70.
8. BUCHANAN, Allen. Toward a Theory of Secession. *The University of Chicago Press: Ethics*. 1991. Vol. 101. No. 2. Pp. 322-342.
9. CIA World Factbook: Angola. 2012/2013. Vol. 50. Str. 22-26.
10. CIA World Factbook: Central African Republic. 2014/2015. Vol. 52. Str. 148-151.
11. CIA World Factbook: Comoros. 2014/2015. Vol. 52. Str. 171-174.
12. CIA World Factbook: Mali. 2014/2015. Vol. 52. Str. 473-476
13. CIA World Factbook: Nigeria. 2014/2015. Vol. 52. s. 548-552.
14. CORNWELL, Richard. Sudan: All Quiet on the Eastern Front? 2005. *African Security Review*. Vol. 14. No. 3. Str. 53-55.
15. DE ALESSI, Bendetta. The CPA Failure and the Conflict in Southern Kordofan and Blue Nile States. *UNISCI Discussion Papers*. 2013. No. 33. Str. 79-91.
16. Dealing with the Mombasa Republican Council. *Horn of Africa Bulletin*, march-april, 2013, str. 1-5.
17. Democratic Republic of Congo: Triangle of Death: More troops are needed in Katanga. National Security. *Africa Research Bulletin*. 2014. Str. 20030.
18. Dr Congo: Katanga Killings: The Bakata Katanga militia takes brutal action. *Africa Research Bulletin*. 2013. John Wiley & Sons Ltd. Str. 19745.3
19. EPSTEIN, Pamela. Behind Closed Doors: „Autonomous Colonization“ in Post United Nations Era – The Case for Western Sahara. *Annual Survey of International & Comparative Law*. Vol. 15. Issue 1. Article 7. 2009.
20. Ethiopia: Prospects for Peace in Ogaden Africa. Report No. 207. 2013. *International Crisis Group*. Str. 1-27.
21. Ethiopia: Western Hostages Released. National Security. *Africa Research Bulletin*. 2007. Str. 17013-14.

22. FAZAL, M. Tanisha, GRIFFITHS, D. Ryan. Membership Has Its Privileges: The Changing Benefits of Statehood. *International Studies Review*. Vol. 16. 2014. Pp. 79-106.
23. GAM NKWI, Walter. Putting Nigeria Together: The Internationalisation of Boko Haram Conflict. *Conflict Studies Quarterly*. 2014. No. 9. Str. 13-29.
24. GUICHAOUA, Yvan. Self Determination Group or Extralegal Governance Agency? The Multifaceted Nature of The Oodua People's Congress in Nigeria. 2009. *Journal of International Development*. No. 21. Str. 520-533.
25. GUICHAOUA, Yvan. How Do Ethnic Militias Perpetuate in Nigeria? A Micro-level Perspective on the Oodua People's Congress. *MICROCON Research Working Paper* 19. 2009. Str. 1-39.
26. HOROWITZ, Donald L. Irredentas and Secessions: Adjacent Phenomena, Neglected Connections. *International Journal of Comparative Sociology*. Vol. 33. No. 1-2. 1992. Pp 118-130.
27. HOROWITZ, Donald L., Patterns of Ethnic Separatism. *Comparative Studies in Society and History*. Vol 23. No. 2. Apr. 1981. Pp. 165-195.
28. CHEREJI, Christian-Radu. Is Separatism a Viable Solution For the Present African Civil Wars?. *Conflict Studies Quarterly*. Issue 9. October 2014. Pp 3-12.
29. JALATA, Asafa. Promoting and Developing Oromummaa. *The Journal of Pan African Studies*. 2014. Vol. 6. No. 8. Str. 119-145.
30. JALATA, Asafa, SCHAFFER, Harwood. The Oromo, Gadaa/Siqqee Democracy and the Liberation of Ethiopian Colonial Subjects. *AlterNative: An International Journal of Indigenous Peoples*. 2013. Vol. 9. No. 4. Str. 277-295.
31. KAM KAH, Henry. Anti-Balaka/Séléka, 'Regionisation' and Separatism in the History of the Central African Republic. 2014. *Conflict Studies Quarterly*. No. 9. Str. 30-48.
32. Key Groups. National Security. *Africa Research Bulletin*. January 1st–31st 2012, Blackwell Publishing Ltd. 2012., Str. 19135.
33. MARTIN, Philip, WEBER, Christina. Ethnic Conflict in Libya: Toubou. *The Norman Paterson School of International Affairs. Carleton University*. Pp 10. 21. 6. 2012.

34. MATTES, Hanspeter. Libya Since 2011: Political Transformation and Violence. 2016. *Middle East Policy*. Vol. 23. No. 2. Str. 59-75.
35. MELBER, Henning. One Namibia, one nation? The Caprivi as contested territory. *Journal of Contemporary African Studies*. 2009. Vol. 27. No. 4. Str. 463-481.
36. MUELLER, C. Jason. The evolution of political violence: The case of Somalia's al-Shabaab. 2016. *Terrorism and Political Violence*. Str. 1-26.
37. MUSHTAQ, Najum. Federalism amid political and military chaos in Somalia. 2014. *Horn of Africa Bulletin*. Vol. 26. No. 6. Str. 13-17.
38. NYUYKONGE, Charles, OJIGHO, Osai. Nigeria: The Bolstering of Boko Haram versus the State's Response. *Conflict Studies Quarterly*. 2016. No. 15. Str. 28-41.
39. OKONTA, Ike. 'Biafra of the mind': MASSOB and the mobilization of history. 2014. *Journal of Genocide Research*. Vol. 16, No. 2-3. Str. 355-378.
40. ONUOHA, Godwin. Contesting the Space: The „New Biafra“ and Ethno-Territorial Separatism in South-Eastern Nigeria. 2011. *Nationalism and Ethnic Politics*. Vol. 17. No. 4. Str. 402-422.
41. ORIOLA, Temitope. HAGGERTY, Kevin D. KNIGHT, Andy W. Car Bombing “With Due Respect”: The Niger Delta Insurgency and the Idea Called MEND. 2013. *African Security*. No. 6. Str. 67-96.
42. OTTOH, O. Ferdinand. Changing the Pattern of Warfare in Africa: Boko Haram Insurgency in Nigeria. *Conflict Studies Quarterly*. 2015. Special Issue. Str. 23-40.
43. PANTULIANO, Sara. Comprehensive Peace? An Analysis of the Evolving Tension in Eastern Sudan. 2006. *Review of African Political Economy*. Vol. 33. No. 110. Str. 709-720.
44. PHAM, J. Peter. State Collapse, Insurgency, and Famine in the Horn of Africa: Legitimacy and the Ongoing Somali Crisis. *Journal of the Middle East and Africa*. 2011. Vol. 2. Str. 153-187.
45. PHAM, J. Peter. Somalia: Where a State Isn't a State. *The Fletcher Forum of World Affairs*. 2011. Vol. 35. No. 2. Str. 133-151.
46. Situation Critical: The Anjouan Political Crisis. *Institute for Security Studies*. Situation Report. Vol. 5. 2008. Str. 1-13.

47. INMAN, P. Robert. RUBINFELD, L. Daniel. Federal Institutions and the Democratic Transition: Learning from South Africa. 2011. *The Journal of Law, Economics & Organization*. Vol. 28. No. 4. Str. 783-817.
48. IRVINE, McKinnon Douglas. South Africa: Federal Potentialities in Current Developments. 1984. *International Political Science Review*. Vol. 5. No. 4. Str. 491-506.
49. The Algerian Constitution. 1963. *Middle East Journal*. Vol. 17. No. 4. Str. 446-450.
50. THEOBALD, Anne. Successful or Failed Rebellion? The Casamance Conflict from a Framing Perspective. 2015. *Civil Wars*. Vol. 17. No. 2. Str. 181-200.
51. VLAVONOU, Gino. Understanding the 'failure' of the Séléka rebellion. 2014. *African Security Review*. Vol. 23. No. 3. Str. 318-326.
52. VOLL, O. John. Boko Haram: Religion and Violence in the 21st Century. *Religions*. 2015. No. 6. Str. 1182-1202.
53. WANDA, Ronald Elly. Constituting Folklore: A Dialogue on the 2010 Constitution in Kenya. 2016. *Africology: The Journal of Pan African Studies*. Vol. 9. No. 1. Str. 59-83.
54. WATTS, Michael. Petro-Insurgency or Criminal Syndicate? Conflict & Violence in the Niger Delta. *Review of African Political Economy*. 2007. Vol. 34. No. 114. Str. 637-660.
55. WING, Susanna D. Briefing Mali: Politics of a Crisis. 2013. *African Affairs*. Vol. 112. No. 448. Str. 476-485.
56. ZIEGLER, Kai Peter. Democratic Republic of the Congo: The Transitional Constitution of April 1, 2003. 2005. *International Journal of Constitutional Law*. Vol. 3. No. 4. Str. 662-673.
57. ZOHAR, Eran. A New Typology of Contemporary Armed Non-State-Actors: Interpreting The Diversity. *Studies in Conflict & Terrorism*. Vol. 39. No. 5. 2016. Str. 423-450.

Internetové zdroje

1. African Para-Military Groups. *Global Security*. 2000-2015. Dostupné z WWW: <http://www.globalsecurity.org/military/world/para-para-africa.htm>.

2. Analysis: War List. *Centre for Systemic Peace*. 16. 5. 2015. CSP 2015 (1997-2015). Dostupný z WWW:<www.systemicpeace.org>.
3. Analysis: War List. *Centre for Systemic Peace*. 25. 5. 2016. CSP 2015 (1997-2016). Dostupné z WWW:<<http://www.systemicpeace.org/warlist/warlist.htm>>.
4. AWB: Afrikaner Weerstandsbeweging. [online]. 2016. Dostupný z WWW:<<http://www.awb.co.za/>>.
5. AWB leader Terre Blanche rallies Boers again. [online]. 1. 6. 2008. BEVAN, Stephen. *The Telegraph*. Dostupné z WWW:<<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/southafrica/2059457/South-Africa-AWB-leader-TerreBlanche-rallys-Boers-again.html>>.
6. Beja Congress. [online]. *Global Security*. 6. 1. 2014. GlobalSecurity.org. 2000-2015. Dostupné z WWW:<<http://www.globalsecurity.org/military/world/para/beja.htm>>.
7. Boko Haram. [online]. *Global Security*, 22. 3. 2015. GlobalSecurity.org 2000-2015. Dostupné z WWW:<<http://www.globalsecurity.org/military/world/para/boko-haram.htm>>.
8. Bouaziz Ait Chebib élu nouveau président du MAK. [online]. *Siwel: Agence Kabyle d'Information*. 9. 10. 2011. Dostupné z WWW:<http://www.siwel.info/Bouaziz-Ait-Chebib-elu-nouveau-president-du-MAK_a2677.html>.
9. Briefing: Kenya's coastal separatists – menace or martyrs? [online]. 24. 10. 2012. *IRIN*. Dostupné z WWW:<<http://www.irinnews.org/report/96630/briefing-kenya-s-coastal-separatists-menace-or-martyrs>>.
10. Caprivi Liberation Front. [online]. *FAS (Federation of American Scientists): Intelligence Resource Program*. 17. 12. 1999. Dostupné z WWW:<<http://fas.org/irp/world/para/caprivi.htm>>.
11. Central African Republic: War Crimes by Ex-Seleka Rebels. [online]. 24. 11. 2013. *Human Rights Watch*. Dostupné z WWW:<<https://www.hrw.org/news/2013/11/24/central-african-republic-war-crimes-ex-seleka-rebels>>.

12. Congo Civil War, 2009-. [online]. *Global Security*. 19. 12. 2014, GlobalSecurity.org 2000-2015. Dostupné z WWW: <<http://www.globalsecurity.org/military/world/war/congo-4.htm>>.
13. Congo Rebel Attack in Katanga Province Leaves 35 Dead, UN Says. [online]. *Bloomberg*, 24. 3. 2013. KAVANAGH, Michael. Bloomberg L. P. 2015. Dostupné z WWW: <<http://www.bloomberg.com/news/articles/2013-03-24/congo-rebel-attack-in-katanga-province-leaves-35-dead-un-says>>.
14. Constitution of Namibia 1990. Government of Namibia. [online]. Dostupné z WWW: <<http://www.gov.na/constitution?inheritRedirect=true>>.
15. Ethiopia protest: Ambo students killed in Oromia state. [online]. 2. 5. 2014. *BBC News*. Dostupné z WWW: <<http://www.bbc.com/news/world-africa-27251331>>.
16. Front for the Liberation of the Enclave Cabinda. [online]. *Global Security*, 21. 11. 2012. GlobalSecurity.org. 2000-2015. Dostupné z WWW:<<http://www.globalsecurity.org/military/world/para/flec.htm>>.
17. Images et témoignage exclusifs du nord du Mali: un colonel du MNLA dévoile son arsenal militaire. [online]. 21. 6. 2012. MIDAL, Assan, AG ASSAI, Intallah. *Les Observateurs, France 24*. Dostupné z WWW: <<http://observers.france24.com/fr/20120621-mali-nord-gao-mnla-ansar-dine-chars-arsenal-armes-equipement-capacite-guerre-cedeao>>.
18. Katanga: Fighting for DR Congo's Cash Cow to Secede. [online]. *BBC News*. JULLIEN, Maud. 12. 8. 2013. Dostupné z WWW: <<http://www.bbc.com/news/world-africa-23422038>>.
19. Khartoum Continues Remorseless Attempts to Ethnically Cleanse Southern Kordofan (Nuba Mountains) and Blue Nile with Impunity. [online]. *Sudan Tribune*, 18. 1. 2013. Dostupné z WWW: <<http://www.sudantribune.com/spip.php?article45219>>.
20. Lois et Réglements. Gouvernement du Sénégal. [online]. Dostupné z WWW: <<http://www.gouv.sn/-Lois-et-reglements-.html>>.
21. MAK – *Mouvement Pour l'Autodétermination de la Kabylie*: Site officiel. 2015. Dostupné z WWW: <<http://www.makabylie.info/>>.
22. Mouvement des Forces Démocratiques du Casamance (MFDC), Movement of Democratic Forces in the Casamance. [online]. *Global Security*. 11. 7. 2011.

- GlobalSecurity.org. 2000-2015. Dostupné z WWW:<<http://www.globalsecurity.org/military/world/para/mfdc.htm>>.
23. New Offensive Expected Against Mai Mai Militias in Mineral-Rich Katanga. [online]. *Refworld: UNHCR: The UN Refugee Agency*. 4. 4. 2014. MCGREGOR, Andrew. Jamestown Foundation (2010). Dostupné z WWW: <<http://www.refworld.org/docid/534f99be4.html> >.
24. Nigeria militants end ceasefire. [online]. 16. 10. 2009. *BBC News*. Dostupné z WWW: <<http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/8309980.stm>>.
25. *Ogaden National Liberation Front (ONLF)*. 2015. Dostupné z WWW:<<http://onlf.org/>>.
26. *Ogaden National Liberation Front (ONLF)MEND*: [online]. 1. 11. 2007. BLOOM, Rebecca, KAPLAN, Eben. *Council on Foreign Relations*.. Dostupné z WWW: <<http://www.cfr.org/nigeria/mend-niger-deltas-umbrella-militant-group/p12920>>.
27. *Oromo Liberation Front, ABO/OLF*. 2005. Dostupné z WWW: <<http://www.oromoliberationfront.org/>>.
28. *Oromo Liberation Front, ABO-OLF*. 2009. Dostupné z WWW: <<http://www.oromoliberationfront.info/index.html>>.
29. Oromo Nationalism on the Rise in Ethiopia. [online]. *Al Jazeera*, 1. 8. 2014. DAVISON, William. 2015 Al Jazeera Media Network. Dostupné z WWW: <<http://www.aljazeera.com/indepth/features/2014/07/oromo-nationalism-rise-ethiopia-201472981456841809.html>>.
30. Oodua Peoples Congress (OPC), Oodua Liberation Movement (OLM), Revolutionary Council of Nigeria (RCN). [online]. *Global Security*. 11. 7. 2011. GlobalSecurity.org. 2000-2015. Dostupné z WWW:<<http://www.globalsecurity.org/military/world/para/yoruba.htm>>.
31. SPLM-N Fighters Calm Capture of Major Town in S. Kordofan. [online]. *Sudan Tribune*, 28. 3. 2015. Dostupné z WWW: <<http://www.sudantribune.com/spip.php?article54430>>.
32. Sudan People's Liberation Movement/Army – North (SPLM-N/SPLA-N). [online]. *Sudan Tribune*, 2015. Dostupné z WWW: <<http://www.sudantribune.com/spip.php?mot147>>.

33. Sudan People's Liberation Movement-North (SPLM-N). [online]. *Global Security*. 6. 1. 2014. GlobalSecurity.org 2000-2015. Dostupné z WWW: <<http://www.globalsecurity.org/military/world/para/splm-n.htm>>.
34. Survival of the whitest: inside an Afrikaner boot camp. [online]. 18. 11. 2011. VAN GELDER, Elles. *The Telegraph*. Dostupné z WWW: <<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/southafrica/8891519/Survival-of-the-whitest-inside-an-Afrikaner-boot-camp.html>>.
35. Uppsala Conflict Data Program (retrieval: 10. 7. 2016). UCDP Conflict Encyclopedia. 2016. *Uppsala University*. Dostupné z WWW: <<http://www.ucdp.uu.se/gpdatabase/search.php>>.
36. World: Africa Analysis: Uprising in the Caprivi. [online]. 4. 8. 1999. HAWLEY, Caroline. *BBC News*. Dostupné z WWW: <<http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/411031.stm>>.

Seznam příloh

Příloha č. 1. Aktivní separatistická hnutí v Africe (tabulka)

Příloha č. 2. Demokratická republika Kongo, regiony (mapa)

Příloha č. 3. Etiopie, Oromie (mapa)

Příloha č. 4. Nigérie, regiony (mapa)

Příloha č. 5. Súdán, Jižní Kordofán, Stát Modrého Nilu (mapa)

Přílohy

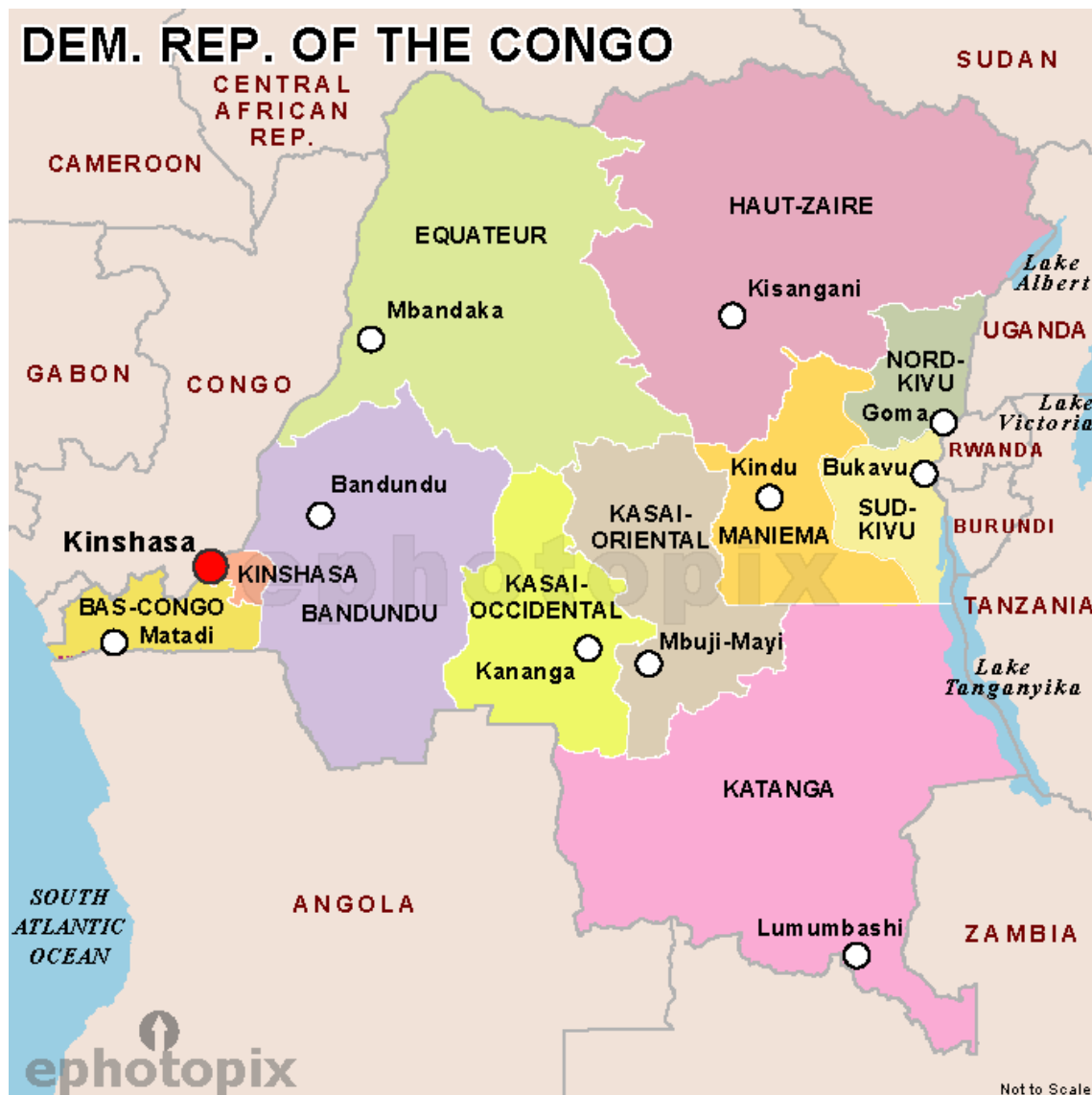
Příloha č. 1: Tabulka: Aktivní separatistická hnutí v Africe

Stát	Státní zřízení (od roku)	Region(y)	Hnutí/Politická organizace	Rok vzniku	Cíl	Síla
Alžírsko	unitární (1963)	Kabylie	Hnutí za autonomní Kabylie (MAK)	2001	nezávislost	
Angola	unitární (1975)	Cabinda	Fronta za osvobození enklávy Cabinda (FLEC)	1975	nezávislost	1200 vojáků
Demokratická republika Kongo	unitární (1960)	Katanga	Mai Mai Kata Katanga	2011	nezávislost	
Etiopie	federace (1995)	Ogaden	Ogadenská národně osvobozenecská fronta (ONLF)	1984	nezávislost	2000-3000 vojáků
		Oromie	Oromská osvobozenecská fronta (OLF)	1. polovina 70. let 20. století	nezávislost	5000 vojáků
Jihoafrická republika	unitární (1910)	Kapsko	Afrikánské hnutí odporu (AWB)	1973	nezávislost	2000 vojáků/několik tisíc sympatizantů
Keňa	unitární (1963)	Mombasa, její okolí a pobřežní oblasti	Mombasská republikánská rada (MRC)	1999	nezávislost	1.5 milionu členů dle MRC/100 000 dle analytiků
Komory	federace (1975)	Nzwani (Anjouan)	Anjouanské lidové hnutí (MPA)	1997	nezávislost	
Libye	unitární (1963)	Tibu	Tibuská fronta za záchranu Libye	2007	názorové štěpení	
Mali	unitární (1960)	Azawad	Národní hnutí za osvobození Azawadu	2011	nezávislost	9000-10 000 vojáků
Namibie	unitární (1990)	Caprivi	Caprivská osvobozenecská fronta/hnutí	1994	nezávislost	

Nigérie	federace (1960)	Biafra	Hnutí za aktualizaci suverénního státu Biafra	1999	nezávislost	6 milionů členů
		Borno, Yobe	Boko Haram	2002	islámský chalífát	4000-6000 vojáků
		Delta Nigeru	Hnutí za emancipaci Delty Nigeru	2005	vyšší práva regionu	15 000 vojáků
		Oduduwa	Lidový Kongres Oodua	1994	vyšší míra autonomie	4,8 milionu členů dle hnutí/15 000 dle analytiků
Senegal	unitární (1960)	Casamance	Hnutí demokratických sil v Casamance	1982	nezávislost	2000-4000 vojáků
Středoafriická republika	unitární (1960)	severní muslimské regiony	aliance Séléka (Unie demokratických sil pro jednotu UFDR, Unie republikánských sil UFR, Konvence patriotů pro spravedlnost a mír CPJP)	2005/2008	vyšší míra autonomie	20 000 vojáků
Súdán	federace (1985)	Beja	Kongres Beja	1958	vyšší míra autonomie	
		Jižní Kordofán, státy Modrého Nilu	Súdánské lidové osvobozené hnutí/armáda severu (SPLM/A-N)	2011	názorové štěpení	
Somálsko	federace (2012)	jižní a střední oblasti Somálska	Al-Šabáb	2005	stát založený na právu šaría	2000 vojáků

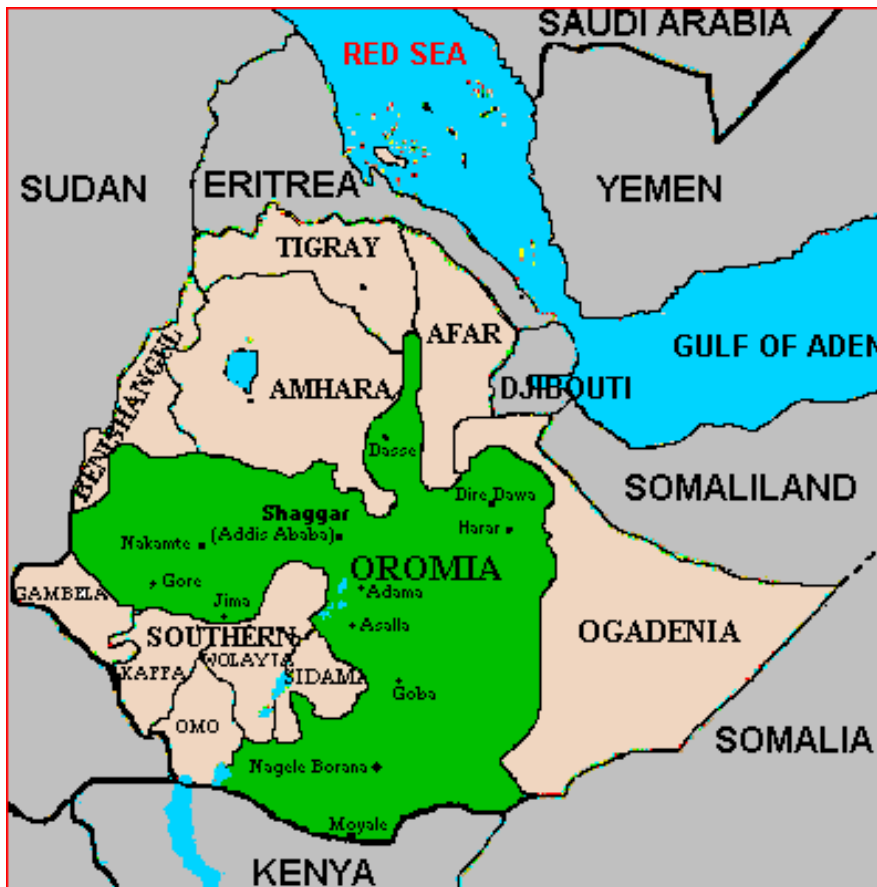
Zdroje: Africa Research Bulletin, 2012, 2014; Akanji, 2015; AWB, 2016; Baas, 2013; Badri, 2014; Baker, 2001, 2009; BBC, 2009; Bihonegn, 2015; Bloom, Kaplan, CFR, 2007; CIA World Fact Book, 2012/2013, 2014/2015; Cornwell, 2005; Daily Mail, 2015; De Alessi, 2013; FAS, 1999; Global Security, 2012, 2015; Gouvernement du Sénégal; Government of Namibia, 1990; Guichaoua, 2009; Horn of Africa Bulletin, 2013; Inman, Rubinfeld, 2011; International Crisis Group, 2013; IRIN, 2012; Irvine, 1984; Jalata, 2014; Jalata, Schaffer, 2013; Kam Kah, 2014; Les Observateurs, 2012; MAK, 2014; Martin, Weber, 2014; Mattes, 2016; Melber, 2009; Middle East Journal, 1963; Mueller, 2016; Mushtaq, 2014; Notholt, 2009; Okonta, 2014; OLF, 2009; ONLF, 2015; Onuoha, 2011; Oriola, Haggerty, Knight, 2013; Pantuliano, 2006; Pham, 2011; The Telegraph, 2008; Theobald, 2015; Vlavourou, 2014; Voll, 2015; Wanda, 2016; Watts, 2007; Wing, 2013; Ziegler, 2005.

Příloha č. 2: Mapa: Demokratická republika Kongo, regiony

Zdroj: Ghostk, Wikia. 23. 8. 2014. [online]. Dostupné z WWW<<http://ghostk.wikia.com/wiki/File:Democratic-republic-of-congo-provinces-map.gif>>.

Příloha č. 3: Mapa: Etiopie, Oromie

Zdroj: Oromo Liberation Front, 2005. [online]. Dostupné z WWW:<<http://www.oromoliberationfront.org/OromiaBriefs.htm>>.

Příloha č. 4: Mapa: Nigérie, regiony

Zdroj: Mappery.com, 12. 8. 2011. [online]. Dostupné z WWW:<<http://www.mappery.com/Nigeria-political-regions-Map>>.

Příloha č. 5: Mapa: Súdán, Jižní Kordofán, Stát Modrého Nilu

Zdroj: Policy.Mic, 21. 10. 2013, in *Sudanese Government is Implementing a Vicious, Coordinated Plan to Starve Its People*. AL AKCHAR, Ziad. [online]. Dostupné z WWW:<<http://mic.com/articles/69027/sudanese-government-is-implementing-a-vicious-coordinated-plan-to-starve-its-people>>.